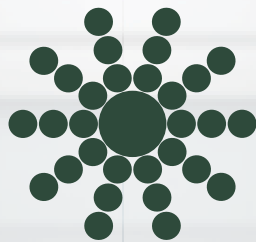

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

**Г О Д И Ш Е Н
И З В Е Ш Т А Ј**

2015

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

**Г О Д И Ш Е Н
И З В Е Ш Т А Ј**

2015

Почитувани,

Во овој Годишен извештај ги презентираме активностите на Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија –ЗЕЛС, реализирани во текот на 2015 година, она што работевме и она што постигнавме. Сметаме дека и во овој период дадовме значаен придонес за зајакнување на локалната власт и за натамошно развивање на процесот на децентрализација во Република Македонија.

На почетокот на годината започнаа активностите за донесување на нов Стратегиски план на ЗЕЛС за периодот 2016-2020 година, кој мина низ исклучително транспарентна постапка кај целото членство. Станува збор за уште еден амбициозен план кој е фокусиран на развивање на три стратегиски цели во следните пет години. Особено е важно што овој документ во целост е резултат на ставовите и желбите на сите општини и што беше подготвен исклучиво со сопствените капацитети на ЗЕЛС, без никаква надворешна експертска поддршка. Голема заслуга во тоа има комисијата, составена од пет градоначалници, која во континуитет работеше на целиот процес и ја утврди предлог - стратегијата, што во месец декември беше усвоена од највисокото тело на Заедницата, Генералното собрание.

Треба да се истакнат и активностите на Комитетот на советите, едно од четирите тела на ЗЕЛС, и реализацијата на нивната иницијатива за статутарни измени, кои, исто

Коце Трајановски
Претседател на ЗЕЛС

така, во декември беа прифатени од Генералното собрание на ЗЕЛС. Со измените во Статутот на ЗЕЛС се обезбеди поактивно вклучување на советниците во работењето и одлучувањето во сите органи на ЗЕЛС.

ЗЕЛС и локалните власти од нашата земја станаа лидери во регионот во користењето на електронски решенија за обезбедување услуги кон граѓаните. Електронската апликација „е - градежна дозвола“ е првата „извозна“ алатка на Заедницата. Нашата држава, според извештајот Doing Business, на Светска банка за 2015 година, го обезбеди високото 10-то место во светот и второто во Европа, токму во делот на критериумот за издавање градежни дозволи. За обезбедување на овој рејтинг, голем придонес има и ЗЕЛС, која го овозможува непреченото користење на системот.

ЗЕЛС и во 2015 година продолжи со активностите во делот на лобирањето. До министерствата и адекватните институции беа поднесувани иницијативи, предлози и решенија, речиси за сите области во кои општините имаат надлежности, особено во областа на урбанизмот, пожарникарството, руралниот развој, даноците и таксите, животната средина и други. Дел од предлозите се прифатени, некои одбиени, за некои сè уште се преговара или не се пристигнати конкретни одговори. ЗЕЛС во овие активности го користеше огромниот потенцијал на 15-те професионални мрежи, составени од претставници од општинската администрација,

во одредена област од надлежност на локалната власт. Со континуираната поддршка што им ја даваше стручната служба на ЗЕЛС, тие претставуваат значаен креативен иницијатор на бројни предлози за обезбедување на измени, или за дополнување на законската регулатива за развивањето на локалната власт.

Ќе ја посочиме иницијативата за изменување и дополнување на Законот за просторно и урбанистичко планирање, каде се бара поедноставување на сложената и комплексна постапка. Беше изготвен работен текст на предлог за изменување и дополнување на Законот за пожарникарство. Реализирани беа бројни активности за изнаоѓање на најсоодветен модел за обезбедување на ревалоризација на вредноста на имотот на правните и физичките лица, кои се основ за утврдување на данокот на имот, важен финансиски извор на општините. Покрената беше иницијативата за измени во Методологијата за процена на пазарната вредност на недвижен имот, а беа доставени и повеќе предлози од Комисијата за рурален развој за обезбедување на поадекватни услови за развивање на руралните средини.

Преку ЗЕЛС тренинг центарот се продолжи со поддршката на општинската администрација. Голем број претставници од општините ги следеа обуките и советувањата што ги организираше ЗЕЛС, за кои доби високи позитивни оценки. ЗЕЛС учествуваше и во реализацијата на повеќе регионални проекти насочени кон зајакнување

Душица Перишиќ
Извршен директор на ЗЕЛС

на капацитетите на општините за областите на: енергетската ефикасност, обезбедувањето на поквалитетни услуги во комуналната сфера, активностите за зајакнување на комисиите за заштитата на човековите права и родовата еднаквост, сертификацијата на форумските модератори. ЗЕЛС продолжи и со поддршката на општините за развивање на локалната економија, особено со спроведување на проектот за сертифицирањето на општини за поволно деловно опкружување - „БФЦ СЕЕ сертификатот“.

ЗЕЛС континуирано соработува со значајни меѓународни организации во земјава кои обезбедуваат поддршка на процесот на развивање на локалната власт во земјава, потоа со институции од земјите од регионот, како и со европските институции чии активности се посветени на развивање на регионални и локални политики.

Во согласност со новиот Стратегиски план, утврдената мисија, визија и вредности, ЗЕЛС ќе се залага и понатаму да го одржува единството на сите локални власти од земјава, како силен фактор за развивање на процесите на децентрализацијата на власта во земјава со успешни ефикасни и финансиски стабилни општини.

Со почит,

Коце Трајановски
Претседател на ЗЕЛС

Душица Перишиќ
Извршен директор на ЗЕЛС

1. ВИЗИЈА, МИСИЈА И СТРАТЕГИСКИ ЦЕЛИ НА ЗЕЛС

ЗА ЗЕЛС

Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија (ЗЕЛС) е непрофитна организација и единствена национална асоцијација во земјава, во која доброволно членуваат сите 81 единици на локалната власт. Таа е основана на 26 април 1972 година како Заедница на општини и градови и овој датум во Статутот на ЗЕЛС е утврден како „Ден на ЗЕЛС“ и „Ден на општините“. Во април 1998 година, на конститутивната седница на Заедницата на општини и градови, изгласана е промена на името, кога е утврдено сегашното име, Заедница на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија - ЗЕЛС.

Во Статутот на ЗЕЛС, за ефикасно функционирање на Заедницата утврдени се следниве органи:

- Генерално собрание, составено од 81 градоначалник;
- Управен одбор, составен од 19 члена;
- Надзорен одбор, составен од 5 члена;
- Комитет на советите, составен од 12 члена.

Поддршка во работењето на овие тела им дава стручната служба на ЗЕЛС, воедно и 15-те професионални мрежи, составени од претставници од општинската администрација, со што во работата на ЗЕЛС се обезбедува вклучување на политичките, интелектуалните и техничките капацитети од сите општини.

Во рамките на ЗЕЛС функционираат две одделенија:

- Одделението за односи со јавноста, обуки и услужни дејности и

- Одделението за нормативно-правни, материјално - финансиски и административни работи.

ЗЕЛС дејствува и во меѓународни рамки. Таа е членка на: ЦЕМР – Совет на европските општини и региони, НАЛАС - Мрежа на националните асоцијации на локални власти од земјите во Југоисточна Европа, АЛДА - Асоцијација на агенции за локална демократија и, исто така, ја игра улогата на Секретаријат на градоначалниците –делегати во Конгресот на локалните и регионалните власти на Советот на Европа и во Заедничкиот консултативен комитет меѓу Република Македонија и Комитетот на регионите на Европската унија. ЗЕЛС придонесува за развивање на локалната демократија, за успешно спроведување на децентрализацијата на власта и дава активен придонес во залагањата на локалните власти од нашата земја за влез на Република Македонија во Европската унија и во НАТО. Активностите на ЗЕЛС и напредокот на децентрализацијата во нашата земја предизвикуваат континуиран интерес кај поголем број асоцијации на локалните власти од други земји и странски државни институции, кои покажуваат иницијативи за соработка, при што особено се заинтересирани за добрите практики на ЗЕЛС при развивањето на е-услугите за општините. ЗЕЛС имаше огромен придонес во периодот на создавањето на регулативата за децентрализација на власта, но со континуирано лобирањето за надградување на законските одредби, нејзината улога е уште позначајна во насока на зајакнувањето на локалната власт и градењето на модерни општини.

Заедницата денес решително ги застапува интересите на сите локални власти од земјава, пред централната власт. Претставници на ЗЕЛС остваруваа средби со претставници на Владата на Република Македонија, а преку постојната парламентарна Комисија за локална самоуправа во Собранието на РМ, ЗЕЛС соработува и со народните претставници од законодавниот дом. На овие средби и преговори, ЗЕЛС секогаш излегува со конкретни, претходно консензуално утврдени иницијативи и предлози, кои се во интерес на сите локални власти во земјава. Ваквиот начин на функционирање на органите на ЗЕЛС, каде се тргнува од заедничките потреби на сите општини и каде сите одлуки се донесуваат со консензус, ја обезбедуваат уникатноста и високиот дигнитет на Заедницата, не само во земјава, туку и пред значајни европски и меѓународни организации.

ЗЕЛС ќе продолжи со лобирањето за остварување на зацртаните цели за афирмација на локалните демократски вредности, продлабочувајќи ја веќе воспоставената соработка со многу субјекти и ќе продолжи да го предводи решавањето на сите значајни прашања за натамошно развивање на локалната власт во нашата земја. Преку ЗЕЛС тренинг центарот забрзано се работи на зајакнување на капацитетите на администрацијата на општините, што е клучен фактор за квалитетното извршување на надлежностите и создавањето на подобри услуги за граѓаните, а засилено се развиваат и електронските услуги на локалните власти, со цел обезбедување на поквалитетни услуги за граѓаните и создавање на модерни општини, во вистинска смисла на зборот. Лобирањето за обезбедување на поголема финансиска независност на локалните власти и обезбедувањето на поголемо искористување на средствата од европските фондови од страна на општините, претставува еден од поважните приоритети на Заедницата за следниов период. Задржувајќи ја традицијата на професионално работење врз принципите на деполитизираност, рамноправност на членките, лојалност, политичка

независност, ЗЕЛС апсолутно придонесува за развојот на демократското општество во Република Македонија, со силна локална власт.

ВИЗИЈА

ЗЕЛС е единствен претставник на единиците на локалната самоуправа, посветен на градењето на силен систем по мерка на граѓаните, со членки кои се успешни, ефикасни, финансиски независни и со рамномерен степен на развој. ЗЕЛС подеднакво ги застапува единиците на локалната самоуправа пред Владата на РМ, институциите на ЕУ и другите меѓународни тела и организации со изградени партнерски односи.

МИСИЈА

ЗЕЛС е независна национална асоцијација на сите единици на локалната самоуправа. Таа е посветена на нивниот рамномерен развој, спроведувањето на процесот на децентрализација преку дефинирање заеднички политики, утврдување приоритети, квалитетно извршување на надлежностите и еднакво јакнење на капацитетите на единиците на локалната самоуправа. ЗЕЛС е активен застапник на интересите на локалните заедници пред домашната јавност, централната власт и меѓународните организации.

СТРАТЕГИСКИ ЦЕЛИ:

1. **Финансирање и лобирање;**
2. **Финансиска стабилност на единиците на локалната самоуправа;**
3. **Услуги на ЗЕЛС и**
4. **Обезбедување на професионалност и ефикасност на стручната служба на ЗЕЛС.**

2. АКТИВНОСТИ НА ОРГАНИТЕ НА ЗЕЛС

Органи на ЗЕЛС се:

1. **ГЕНЕРАЛНО СОБРАНИЕ**
2. **УПРАВЕН ОДБОР**
3. **НАДЗОРЕН ОДБОР**
4. **КОМИТЕТ НА СОВЕТИТЕ**

ГЕНЕРАЛНО СОБРАНИЕ НА ЗЕЛС

Во текот на 2015 година одржани се две седници на Генералното собрание на ЗЕЛС:

1. **На 27 април, 2015 година одржана е петтата седница на Генералното собрание на ЗЕЛС во хотелот „Александар Палас“ во Скопје.**
2. **На 11 декември, 2015 година одржана е шестата седница на Генералното собрание на ЗЕЛС во хотелот „Александар Палас“ во Скопје.**

1. Петта седница на Генерално собрание на ЗЕЛС

На 27 април, 2015 година во хотелот „Александар палас“ во Скопје, се одржа петтата седница на Генералното собрание на ЗЕЛС. На оваа седница беше одбележан и 43-от роденден на ЗЕЛС. Претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, даде отчет за преземените активности и за постигнатите резултати на Заедницата во 2014 година, а беше презентиран и Финансискиот извештај за оваа година. Во овој дел беа претставени активностите на Заедницата за навремено

исполнување на обврската за плаќање на членарината кон ЗЕЛС од страна на сите општини. Делегатите на седницата дискутираа за предизвиците со кои се соочуваат во спроведувањето на надлежностите. Беше утврдено дека и понатаму останува отворено прашањето за недоволните средства од блок дотациите за образование за квалитетно спроведување на оваа надлежност. Градоначалниците на Кочани, Карпош и Битола истакнаа дека спроведувањето на оваа надлежност станува сè поголем товар за локалната власт, бидејќи недостатокот на финансиски средства општините го надополнуваат со средства од општинскиот буџет, предвиден за други намени. Сите дискутанتي потврдија дека измените на Законот на јавни набавки во голем процент ги блокираат активностите на општините, особено активностите на Советот за јавни набавки, кој ја усложнува и онака долгата процедура. Од градоначалникот на Боговиње, Крива Паланка, беше потенциран проблемот со одржувањето на локалните патишта. Беше заклучено да се реагира барањето за враќање на акцизата што ја имаа општините во периодот пред 2008 година за одржување на локал-

ните патишта. Пријавените дискусанти говореа и за предизвиците при изработката на урбанистичките планови, со последните измени во Законот за просторно и урбанистичко планирање. Градоначалникот на Валандово го истакна проблемот со недоволното финансирање на противпожарните единици, при што нагласи дека се укинуваат и средствата кога некој пожарникар се пензионира или од други причини му престанува работниот однос, а недостасуваат и средства за одржување на постојната и купување на нова опрема за спроведување на оваа надлежност. Присутните повторно ги иницираа барањата на ЗЕЛС, општините да добиваат дел од средствата од концесијата или продажбата на природните ресурси, како: пасишта, шуми, води што се на нивна територија, а беше потенцирана и потребата за

учество на претставници од локалната власт во телата кои вршат контролирање и управување на користењето на природните добра на својата територија, ставени под концесија.

2. Шеста седница на Генералното собрание на ЗЕЛС

На 11 декември, 2015 година во хотелот „Александар Палас“, се одржа шестата седница на Генералното собрание на ЗЕЛС. Делегатите на оваа седница го усвоија новиот Стратегиски план на ЗЕЛС за периодот 2016-2020 година, Буџетот на ЗЕЛС за 2016 година како и Акциониот план на ЗЕЛС за 2016 година, а беа изгласани и измени во Статутот на ЗЕЛС. Претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, посочи дека новиот Стратегиски план на ЗЕЛС е изработен со сопствени кадровски капацитети, без надворешна експертска поддршка и претставува вистински одраз на потребите на општините. Развојните насоки на ЗЕЛС за следните пет годни се рефлектирани врз трите стратегиски цели, во ревидираната Мисија и во Визијата на ЗЕЛС, како и врз утврдените вредностите по кои ќе се движи Заедницата во реализацијата на активностите. Првата стратегиска цел, воедно и најзначајната, е „Застапување и лобирање“ пред централната власт и други институции за развивање на процесот на децентрализацијата, подобрување на финансиската самостојност и воспоставу-

вањето на соодветна правна рамка на надлежностите, преземени од единиците на локалната самоуправа. ЗЕЛС ја има клучната позиција во дијалогот и соработката меѓу централната власт и општините. Втората стратегиска цел се однесува на „Обезбедување и одржување систем на услуги“, со што ќе се придонесе за ефикасни, транспарентни и компетентни услуги за граѓаните од страна на општинската администрација. Утврдени се пет потстратегиски насоки: 1. - Јакнење на капацитети на ЕЛС; 2. - Поддршка за користење на ЕУ фондови; 3. - Креирање и одржување на е - услуги за ЕЛС ; 4. - Услуги за поттикнување на локалниот економски развој и последната насока 5. - Информирање на членките. Третата стратегиска цел е „Обезбедување на одржливост и професионалност на извршната канцеларија на ЗЕЛС“, каде се предвидуваат и механизми за зголемување на процентот на наплата на членарината и развивање на платени услуги за општините.

Трајановски упати апел до сите општини за редовно плаќање на членарината кон ЗЕЛС, бидејќи од 1 јануари, 2016 година, ЗЕЛС ќе се потпира најмногу на овие изворни приходи. Информираше дека до крајот на 2015 година завршува буџетската поддршка од Швајцарската агенција за соработка и развој, најголемиот поддржувач на ЗЕЛС. Посочи дека Управниот одбор на ЗЕЛС донесе посебен акт – Правилник со кој се утврдува начинот на обезбедување на услугите за

општините кои редовно ја плаќаат членарината и оние кои не се доследни во извршувањето на својата обврска. Тој ја потенцира и лидерската позиција на ЗЕЛС во регионот, во обезбедување и одржување на електронски услуги за своите членки, а говореше и за активностите во пренесувањето на искуствата од е –услугите во Република Србија. Посочи на иницијативите за одредени законски измени и дополнувања, меѓу кои во областа на урбанизмот, пожарникарство, како и за активностите на ЗЕЛС во однос на Методологијата за утврдување на пазарната вредност на недвижниот имот, како и за утврдување на процесот на ревалоризација на проценетата вредност на недвижен имот.

Пред делегатите беше образложен Планот за работа на ЗЕЛС за 2016 година и Буџетот на ЗЕЛС за следната година. Вредноста на Финансискиот план на ЗЕЛС за 2016 година изнесува 41.810.000,00 денари. Беше потенцирано дека се очекува зголемување во делот на приходите од членарините на општините.

На оваа седница усвоени се и измени во Статутот на ЗЕЛС. Беше прифатена иницијативата на Комитетот на советите при ЗЕЛС, да се зголеми застапеноста на општинските совети во одлучувачките тела на Заедницата. Според измените, делегати на Генералното собрание на ЗЕЛС се и девет члена од редот на членовите на Комитетот на советите, кои

ги избира Генералното собрание на својата прва седница, при што задолжително се избира по еден делегат од секој од осумте региони во Република Македонија, утврдени согласно со законот и еден член од Советот на Град Скопје, по функција. Управниот одбор ќе брои 22 члена, наместо досегашните 19 члена, со тоа што Генералното собрание на ЗЕЛС, освен градоначалници, како досега, ќе избира и три задолжителни избрани делегати од редот на членовите на Комитетот на советите при ЗЕЛС, од кои само еден има право на глас. Кој од тројцата членови ќе има право на глас, одлучува Комитетот на советите и го известува Управниот одбор на ЗЕЛС. Се предлага и зголемување на бројот на членовите на Надзорниот одбор, од пет на шест членови, од кои еден е од редот на делегатите, кој е и член на Комитетот на советите.

Во Генералното собрание секој делегат има право на глас.

Делегатите на седницата изнесоа предлози во насока на поквалитетно извршување на префрлените надлежности на локалната власт. Беше посочено дека ЗЕЛС треба да го зајакне лобирањето за зголемувањето на зафаќањето од ДДВ од најмалку 6%, во полза на општините и 30% од персоналниот данок. Беше истакнато дека во континуитет се зголемува префрлањето на одредени обврски на локалната власт, без притоа да се почитува Европската повелба за локална власт, односно да се обезбедат и финансиски средства за спроведување на пренесените обврски. Исто така, беше посочена и потребата од зголемување на притисокот за постигнување на одредени измени во Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој. За поквалитетно извршување на надлежностите во делот на противпожарните услуги да се упати барање до централната власт за обезбедување на противпожарни возила за Територијалните противпожарни единици (ТППЕ), да се обезбедат адекватни средства со блок дотациите и да се утврди статусот на пожарникарите во делот на Законот за вработени во јавниот сектор.

Делегатите ја потенцираа потребата од поедноставување на постапката за јавните набавки, особено во однос на постојењето и функционирањето на Советот за јавни набавки. Беше посочено да се интензивира барање за законски измени во однос на постапката за донесување на планската документација, особено деталните урбанистички планови. Нефлексибилната и комплексна постапка за подготовка или измени во ДУП на општините доведува до губење на значајни инвеститори, при што се добива и впечаток за неефикасност на општината, само поради повеќекратното враќање на плановите од страна на МТВ, или други надлежни органи и министерства.

Градоначалниците ја потенцираа потребата од реafirмирање на одредени барања што во изминатиот период веќе беа упатени до централната власт и соодветните ми-

нистерства, меѓу кои, барањето за издавање на дипломатски пасоши на градоначалниците и прашањето за апанажа на градоначалниците по истекот на мандатот.

УПРАВЕН ОДБОР НА ЗЕЛС

Членови на Управниот одбор на ЗЕЛС:

1. **Коце Трајановски**, градоначалник на градот Скопје (претседател на ЗЕЛС);
2. **Невзат Бејта**, градоначалник на општина Гостивар (потпретседател на ЗЕЛС);
3. **Зоран Дамјановски**, градоначалник на општина Куманово (потпретседател на ЗЕЛС);
4. **Изет Мецити**, градоначалник на општина Чаир;
5. **Славчо Чадиев**, градоначалник на општина Велес;
6. **Зоран Тасев**, градоначалник на општина Свети Николе;
7. **Теута Арифџи**, градоначалник на општина Тетово;
8. **Фатмир Дехари**, градоначалник на општина Кичево;
9. **Билјана Беличанец - Алексиќ**, градоначалник на општина Кисела Вода;
10. **Никола Бакрачески**, градоначалник на општина Охрид;
11. **Владимир Талески**, градоначалник на општина Битола;
12. **Љупчо Колев**, градоначалник на општина Босилово;
13. **Анастасија Олумчева**, градоначалник на општина Богданци;
14. **Дарко Митевски**, градоначалник на општина Мак. Каменица;
15. **Мукрем Мехмеџи**, градоначалник на општина Маврово-Ростуше;
16. **Марјан Ристески**, градоначалник на општина Прилеп;
17. **Азем Садџи**, градоначалник на општина Студеничани;
18. **Тони Трајковски**, градоначалник на општина Гази Баба;
19. **Тони Коцевски**, градоначалник на општина Јегуновце.

Одржани три седници на Управниот одбор на ЗЕЛС

1. **Седма седница на УО на ЗЕЛС, одржана на 26 март, 2015 година, во просториите на ЗЕЛС;**
2. **Осма седница на УО, одржана на 3 јуни, 2015 година, во просториите на ЗЕЛС;**
3. **Деветта седница на УО, одржана на 20 ноември, 2015 година, во просториите на ЗЕЛС;**

1. Седма седница на Управниот одбор на ЗЕЛС

Управниот одбор на ЗЕЛС на 26 март, 2015 година, ја одржа седмата седница, во просториите на ЗЕЛС. Присутните членови на УО на ЗЕЛС ги усвоија Извештајот за работењето и реализираните активности на ЗЕЛС, како и Финансискиот извештај за 2014 година. На седницата беа поканети претставници од ЕВН Македонија со кои се дискутираше за предизвиците на локалните власти во оваа област. Присутните претставници од АДКОМ информираа за иницијативите за законски измени во областа од работењето на јавните комунални претпријатија. На седницата присуствуваше и претседателот на Советот за јавни набавки, Борче Христов, со кој се дискутираше за Законот за јавни набавки. Со законските измени во јавните набавки и воведувањето на Советот за јавни набавки, предизвикано е значително одолговлекување на постапката, дополнителни финансиски издатоци и ангажирање на административните капацитети на општината, а сето тоа предизвикува одредено „замирање“ на голем број на активности во општините.

На седницата беа дадени насоки за целосно утврдување на составот на Комитетот на советите, каде беше посочено дека во ова тело е потребно да се запази и адекватно вклучување на жените-советнички. ЗЕЛС беше задолжен да се обрати до соодветните министерства и да побара од нив струч-

ни лица кои би ги реализирале обуките за претставниците од општинската администрација, во рамките на ЗЕЛС тренинг центарот, за теми поврзани со имплементирањето на законските измени, што претставува и нивна законска обврска.

На седницата беше усвоена и Одлука за утврдување на надоместокот за извршување на услуги кон трети лица, од страна на ЗЕЛС. На дневен ред, Управниот одбор на ЗЕЛС ја стави и точката за разгледување на процентот од наплатавањето на членарина кон ЗЕЛС и преземените активности за надминување на ваквата состојба. Според податоците од Буџетот на ЗЕЛС за 2014 година, околу 80% од средствата се обезбедени од донации, додека наплата од членарините од општините е во помал обем и истите не се исплаќаат навремено и во целост. Стручната служба на ЗЕЛС изработи „Правилник за начинот и условите на овозможување на услуги кон општините“ што беше презентиран и усвоен на седницата. Во него е утврдено дека за непречено овозможување на услугите на ЗЕЛС кон нејзините членки, потребно е редовно исплаќање на износот на годишната членарина, утврдена во согласност со Статутот на ЗЕЛС. Доколку општината не платила членарина во рок од 60 дена по истек на претходната година, или не склучила договор со ЗЕЛС за начинот на исплаќање, таа губи одредени права. Општините кои имаат заостанат долг за членарина, имаат можност да склучат спогодба за негово исплаќање на рати. Доколку општината не го почитува договорениот план за месечна исплата на ратите, таа ги губи следниве права: 1. - да го користи попустот за обуки на општинската администрација, што ги организира ЗЕЛС тренинг центарот; 2 - да упатува лица од редот на општинската администрација за обуки во странство кои ги организира ЗЕЛС; 3. - да ги користи услугите за спроведување на постапките преку системот поставен на интернет страницата www.e-stvari.mk, сè до моментот на исплата на долгот или склучување на Спогодба. 4. - како и други услу-

ги кои со посебна Одлука ќе ги утврди Управниот одбор на ЗЕЛС. Правилникот ќе се применува од 1 јануари, 2016 година, со цел сите општини да имаат дополнителна временска можност да го санираат својот заостанат долг кон ЗЕЛС.

Управниот одбор имаше остри реакции во однос на предлог-мерките од работното тело формирано од страна на Катастарот за недвижности на Република Македонија за намалување на процедурите и временскиот период за регистрирање на имотот, а кои произлегоа од барање на Владата на Република Македонија, во врска со индикаторот за регистрирање на имот од „Doing Business 2015“ на Светската банка. Членовите на Управниот одбор на ЗЕЛС, по бурната дискусија, го одбија предлогот и укажаа дека на овој начин се игнорираат досегашните активности што ги презеле локалните власти, меѓу кои и вработувањата и инвестирањата во обезбедување на лиценцирани проценители.

На седницата се дискутираше и за изнаоѓање на предлог - решенија за изменување и дополнување на Законот за постапување со бесправно изградени објекти, каде посебен проблем претставува легализацијата на објектите што се наоѓаат на местото на планирани инфраструктурни објекти. Беше заклучено да се бара од Министерството за транспорт и врски, како надлежен орган, да изготви иницијатива за измена на овој Закон, при што беа утврдени и одредени предлози од страна на ЗЕЛС.

На седмата седница, Управниот одбор го разгледа и Предлог - законот за изменување и дополнување на Законот за меѓуопштинска соработка. Членовите на Управниот одбор беа информирани и за пристигнатиот одговор од Министерството за труд и социјална политика во однос на упатеното барање од ЗЕЛС до ова министерство и до Министерството за финансии, за појаснување на начинот на кој треба да се врши пресметката и исплатата на придонесите на членовите на општинските совети. УО предложи да се достави барање, советниците да бидат изземени од категоријата обврзник за плаќање придонеси, врз основа на овој закон.

Управниот одбор на ЗЕЛС предложи да се иницираат измени во Законот за спорт, поконкретно на одредбите кои го регулираат училишниот спорт, во кои се содржани низа нерегуларности во делот на формирањето и организирањето на Училиштен спортски клуб. Погolem број општини се соочуваат со незадоволство од граѓаните поради проблемите кои ги имаат со решенијата за радиодифузна такса, со што ја отежнуваат работата на општинската администрација. Беше задолжен ЗЕЛС за ова да ја информира Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги за преземање на мерки со кои ќе се запре натамошното деградирање на угледот на локалната власт за активности за кои таа воопшто не е надлежна.

2. Осма седница на Управниот одбор на ЗЕЛС

Осмата седница на Управниот одбор на ЗЕЛС се одржа на 3 јуни, 2015 година, во просториите на ЗЕЛС. Поради предизвиците за имплементирање на измените на Законот за просторно и урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ бр. 199/2014 година), на седницата беа поканети Министерот за транспорт и врски (МТВ), Владо Мисајловски, како и раководителите од секторите или одделенијата за урбанизам од општините, чии градоначалници се членови на УО на ЗЕЛС. Според измените од 1 мај, 2015 година, сите постапки за донесување на планска документација во земјава треба да се спроведуваат по електронски пат. За таа цел, МТВ обезбеди електронски систем „Е - урбанизам“. Предизвиците со кои се соочуваат општините се: несоодветна хардверска опрема, недоволно средства за набавка на нова, проблеми со јавните набавки за нејзино обезбедување, како и неекипирана или недоволно обучена администрација од секторите и одделенијата за урбанизам за користење на овој информатички систем. Локалните власти посочија дека, иако ЗЕЛС тренинг центарот, во месец април, заедно со МТВ, организираше обука за претставниците од општините за користење на овој нов електронски систем, сепак е потребна нова обука, како и квалитетна континуирана поддршка при спроведувањето

на постапката. Посочено беше дека локалните власти се соочуваат и со неподготвеност од страна на институциите кои се инволвирани во постапката, што се одвива преку оваа електронска алатка. Министерот беше дециден дека треба да се продолжи со имплементирањето на „е-урбанизам“, при што гарантираше дека Министерството континуирано ќе обезбеди поддршка на општините и ќе се погрижи овој систем да биде адекватно поддржан и од страна на сите инволвирани институции од кои општините бараат податоци, мислења, согласности за спроведување на постапките. Присутните изнесоа други забелешки во однос на урбанистичкото планирање, при што беше посочено воведувањето на општите акти, со цел комплетно спроведување на постапките за легализација, бидејќи многу општи-

ни, а особено руралните, немаат детални – урбанистички планови, а се говореше и за други законски дилеми.

Втората точка од дневниот ред се однесуваше на Законот за постапување со бесправно изградени објекти, кој е во собраниска процедура. Министерот беше запознаен со предлозите и иницијативите што ЗЕЛС ги имаше за измени на Законот, меѓу кои од особена важност е можноста за легализирање на објектите што се наоѓаат на планирани сообраќајници и булеварии, без нивно вклопување во урбанистичката документација. Министерот беше согласен со ваквиот предлог, иако се водеше бурна расправа за можните реперкусии за локалната власт при експропријацијата. Беше посочено овие измени да имаат и ретроактивна важност. На седницата локалните власти ги изнесоа барањата на граѓаните, особено оние кои подолго време биле отсутни од земјата, за обезбедување на дополнителна законска можност за легализирање на своите објекти. На оваа седница, беше образложен и нацрт-текстот на новиот Стратегиски план на ЗЕЛС за периодот 2016-2020 година.

3. Деветта седница на Управниот одбор на ЗЕЛС

Управниот одбор на ЗЕЛС на 20 ноември, 2015 година, во просториите на Заедницата, ја одржа деветтата седница. Присутните го утврдија датумот за одржување на шеста-

та седница на Генералното собрание на ЗЕЛС. Членовите на УО на ЗЕЛС ги разгледаа и усвоија Предлог - акцискиот план и Предлог - буџетот на ЗЕЛС за 2016 година, а беше усвоен и Планот за јавни набавки за следната година. При разгледувањето на Акцискиот план, беше отворена дискусија за предизвиците, поврзани со недоволната информираност на локалните власти за достапните европски фондови, при што беше заклучено дека треба да се разговара со клучните институции на централно ниво. Исто така, беше истакна потребата од поголема транспарентност при објавувањето на повиците за проекти од националните инвестициски програми за поддршка на проектите на општините (програмите за рамномерен регионален развој, за инвестиции во животната средина итн.).

Управниот одбор дискутираше и за недостатокот на средствата од блок дотациите за образование, за градинките, за културните и старските домови, како и за противпожарните единици. Посебен проблем претставуваат непредвидените средства во државниот буџет за 2016 година за лицата ангажирани по договор за дело, како и непостоењето на Методологија за планирање, утврдена во Законот за вработени во јавниот сектор. Врз основа на овој акт, треба да се изготви Годишниот план за вработување во општината и истиот да биде усвоен од општинскиот Совет.

Блок дотациите, пак, што ги добиваат општините за персоналот вработен во училиштата, градинките, старските и културни домови, како и во противпожарните единици, не ги задоволуваат реалните потреби. Оттука, се предлага да се нормираат критериумите по кои ќе се врши вработување во овие институции и согласно со законот да се знае точно колку средства треба да се определат во блок дотациите за секоја од општините. Она што се надминува со утврдената методологија треба да биде на товар на општината. Беше посочено средствата за превоз на учениците во средните училишта да се префрлаат на општината од каде тие доаѓаат, а не во општината каде посетуваат настава. Во однос на вработените лица со Договор на дело, беше предложено да се предвиди можност тие да се ангажираат преку Агенција за времени вработувања, на рок кој е потребен за извршување на одреден ангажман. Управниот одбор на ЗЕЛС ја разгледа иницијативата и на Комитетот на советите на ЗЕЛС за измени и дополнувања на Статутот на ЗЕЛС. На седницата се обрати и Невена Петровска, претседател на Државниот совет за превенција на детско престапништво, која апелираше да се почитува законската обврска од 2009 година и да се формираат општинските совети за превенција на детско престапништво, бидејќи досега се формирани само 17 вакви совети.

НАДЗОРЕН ОДБОР НА ЗЕЛС

Членови на Надзорниот одбор на ЗЕЛС:

1. **Жика Стојановски**, градоначалник на општина Илинден (претседател на НО);
2. **Садула Дураку**, градоначалник на општина Липково;
3. **Илчо Захаријев**, градоначалник на општина Штип;
4. **Момчило Алексовски**, градоначалник на општина Ранковце и
5. **Николче Чурлиновски**, градоначалник на општина Валандово.

Надзорниот одбор на ЗЕЛС во 2015 година одржа две седници:

1. Петта седница на Надзорниот одбор на ЗЕЛС, одржана на 26 март, 2015 година, во просториите на ЗЕЛС;
2. Шеста седница на Надзорниот одбор на ЗЕЛС, одржана на 20 ноември 2015 година, во просториите на ЗЕЛС.

1. Петта седница на Надзорниот одбор на ЗЕЛС

Надзорниот одбор на ЗЕЛС, на 26 март, 2015 година, ја одржа петтата седница, во просториите на Заедницата. Присутните дискутираа за Извештајот за работењето на ЗЕЛС за 2014 година и дадоа позитивна оценка, особено во делот на развивањето на е - услугите за општините, работењето на мрежите на стручни лица од општинската администрација и спроведувањето на обуките од страна на ЗЕЛС тренинг центарот. Беше оценето дека Финансискиот извештај на ЗЕЛС за 2014 година е реализиран во согласност со утврдените активности.

Членовите на Надзорниот одбор беа информирани за деталната состојба на долгот од сите општини кон ЗЕЛС, по основ на неплатена членарина, како и за бројот на потпишаните спогодби на ЗЕЛС со овие општини за плаќање на долгот на рати. Беше констатиран релативно низок степен на реализација на оваа обврска, односно нејзино нецелосно и ненавремено извршување од страна на локалните власти, а беше усвоен и Правилник за постапување при нередов-

на наплата на членарина кон ЗЕЛС, изготвен на барање на Управниот одбор, со кој треба да обезбеди поттикнување на општините да ја зголемат ажурноста во спроведувањето на својата обврска. Надзорниот одбор го разгледа и усвои и Акцискиот План на ЗЕЛС за 2015 година.

2. Шеста седница на Надзорниот одбор на ЗЕЛС

Надзорниот одбор на ЗЕЛС (НО), на 20 ноември 2015 година, ја одржа шестата седница. Членовите беа запознаени со целокупниот процес на подготовка на новиот Стратегиски план на ЗЕЛС за периодот 2016-2020 година и неговата предлог –верзија и истиот беше усвоен од Надзорниот одбор. Пред Надзорниот беше претставен и Планот за јавни набавки на ЗЕЛС за 2016 година, а присутните беа запознаени и со предлогот за промена на Статутот на ЗЕЛС, што го иницира Комитетот на советите при ЗЕЛС.

Членовите на Надзорниот одбор на ЗЕЛС изнесоа и одредени предлози во врска со Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2015 година, потребата да се зголеми лобирањето во насока на добивање 1% од БДП во полза на општините и за потребата од реafirмирање на барањето на градоначалниците за добивање на дипломатски пасош.

КОМИТЕТ НА СОВЕТИТЕ

Членови на Комитетот на советите при ЗЕЛС:

1. **Трајче Донеv**, општина Кисела Вода, Скопски регион (претседател на КС)
2. **Хисен Џемаили**, општина Тетово, Полошки регион (потпретседател на КС)
3. **Александар Колев**, општина Велес, Вардарски регион
4. **Ратко Давитков**, општина Пробиштип, Источен регион
5. **Дејанчо Ефтимов**, општина Василево, Југоисточен регион
6. **Ирена Мишева**, Град Скопје, Скопски регион
7. **Никола Димески**, општина Прилеп, Пелагониски регион
8. **Башким Машкули**, општина Дебар, Југозападен регион
9. **Максим Димитриевски**, општина Куманово, Североисточен регион
10. **Гордана Коњановска**, општина Охрид, Југозападен регион
11. **Николче Миовски**, општина Радовиш, Југоисточен регион
12. **Мирибане Ајредини**, општина Липково, Североисточен регион

Комитетот на советите во 2015 година одржа пет седница:

1. Конститутивна седница на Комитетот на советите, одржана на 3 април 2015 година, во просториите на ЗЕЛС;
2. Втора седница на Комитетот на советите, одржана на 28 април 2015 година, во просториите на ЗЕЛС;
3. Трета седница на Комитетот на советите, одржана на 12 јуни 2015 година, во просториите на ЗЕЛС;
4. Четврта седница на Комитетот на советите, одржана на 14 септември 2015 година, во просториите на ЗЕЛС
5. Петта седница на Комитетот на советите, одржана на 23 ноември 2015 година, во просториите на ЗЕЛС

1. Конститутивна седница на Комитетот на советите

Конститутивната седница на Комитетот на советите се одржа на 3 април 2015 година, во просториите на ЗЕЛС. Со изборот на целосната листа на членови, која беше комплетирана од Управниот одбор на ЗЕЛС, на седмата седница, предизвиците околу конституирањето на ова тело на ЗЕЛС беа надминати. На седницата, членовите од својот состав за претседател на Комитетот го избраа Трајче Донеv, претседател на Советот на општина Кисела Вода, а за потпретседател беше избран Хисен Џемаили, претседател на Советот на општина Тетово. Беше предложено да се разгледа потребата за избор на втор потпретседател и за избор на секретар. Членовите имаат четиригодишен мандат, за периодот 2013-2017 година. Присутните членови на Комитетот на советите беа информирани за обврските, правата и надлежностите на ова тело, утврдени во Статутот, како и начините на поддршката што ЗЕЛС им ја дава на советниците. Беше посочено дека ЗЕЛС, традиционално, по спроведување на локалните избори до сите советници доставува бесплатен ревидиран примерок од „Прирачник, водич низ надлежностите за новоизбраните градоначалници и членови на советите на општините“, а секој советник добива и бесплатен месечен примерок од Гласило на ЗЕЛС. Присутните беа информирани дека до сите претседатели на општинските

Советите е испратен Прашалник од ЗЕЛС во кој треба да изнесат забелешки за работењето на ЗЕЛС и да дадат предлози за утврдувањето на новите правци на дејствување на ЗЕЛС во следните пет години, што ќе бидат инкорпорирани во подготвувањето на новиот Стратегиски план за периодот 2016-2020 година. Беше изнесено дека уште пред имплементирањето на процесот на децентрализација на власт во земјава, направени се измени на Статутот на ЗЕЛС и е укинат Домот на советниците, што доведе до одредено маргинализирање на вклученоста на советниците во работата на органите на ЗЕЛС. Присутните беа запознаени со одговорите на барањето што го достави ЗЕЛС до надлежните министерства за начинот на кој треба да се врши пресметката и исплатата на придонесите на членовите на општинските

совети. Исто така, беа информирани и за иницијативата на ЗЕЛС за иземање на членовите на Советот на општината од плаќање придонеси, по основ на Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување, доставена до надлежните министерства.

2. Втора седница на Комитетот на советите

На втората седница одржана на 28 април 2015 година во просториите на ЗЕЛС, членовите на Комитетот разменија информации и иницијативи изнесени на состаноците што ги организирале во рамките на својот плански регион со претставници на општинските совети. Членовите го разгледаа Деловникот за работа на ова тело, а се дискутираше и за потребата од подготовка на Програма за работа на телото. Повторно беше отворено прашањето за поголема вклученост на советниците во управувачките тела на ЗЕЛС: Генерално собрание, Управен одбор и Надзорен одбор, при што предложува да се подготви иницијатива до Генералното собрание на ЗЕЛС за измена на Статутот.

3. Трета седница на Комитетот на советите

Третата седница на членовите на Комитетот на советите се одржа на 12 јуни 2015 година, во просториите на ЗЕЛС. На оваа седница, претставниците од правното одделение од стручната служба на ЗЕЛС изнесоа предлог-решенија за статутарни измени, со кои ќе се обезбеди поголема вклученост на советниците во управните органи на ЗЕЛС. Беше посочена и можноста за промена на бројот на членови на ова тело. Претседателот на Комитетот ги информираше присутните за реализираната посета на српската асоцијација на локални власти од страна на членови на Комитетот, каде се запознале со реализацијата на проектот, поддржан од ОБСЕ, за електронска обука на со-

ветниците и општинската администрација во оваа земја и истакнаа дека овој начин на континуирано надградување на советниците би можел да биде значаен и за советниците во Република Македонија. Беше посочено дека ОБСЕ е, исто така, подготвен да обезбеди еднодневни обуки за сите општински советници, што би можеле да се реализираат до крајот на годината.

4. Четврта седница на Комитетот на советите

Комитетот на советите на ЗЕЛС на 14 септември 2015 година, во просториите на ЗЕЛС, ја одржа четвртата седница. Присутните говореа за потребата од организирање на обуки за општинските советници. Беше заклучено дека во овој период треба да се искористи моделот на обуки што ОБСЕ веќе го применил кај претставници од советите од 20-те општини од нашата земја и да се прифати нивната понуда за обезбедување на четири еднодневни обуки. Беа усвоени предлозите за измени и дополнувања на Статутот на ЗЕЛС, кои ќе се достават на разгледување на седница на Управниот одбор на ЗЕЛС. Членовите на Комитетот на советите ги изнесоа и предлозите, произлезени од средбите со претседателите на советите, во рамки на своите региони. Генерално тие се однесуваа на потребата од обуки, особено на членовите на општинските комисии од областа на финансиите и буџетирањето, како и урбанизмот и да се најдат механизми како да се разрешат состојбите во одредени општини, чии градоначалници не обезбедуваат услови за организирање на седници на советот, ниту еднаш во месецот.

5. Петта седница на Комитетот на советите

Комитетот на Советите на ЗЕЛС, на 23 ноември, 2015 година, во просториите на Заедницата ја одржа петтата седница на која ЗЕЛС покани претставници од Министерството за ло-

кална самоуправа на Република Македонија и од Програмата за развој на Обединетите нации во Македонија. Пред присутните беше презентираан Проектот „Зајакнување на општинските совети“, кој е финансиран од Швајцарската агенција за соработка и развој, а неговата имплементација е предвидена во период од четири години, започнувајќи од мај 2016 година. Проектот предвидува активности за зајакнување на капацитетите на општинските советници, со цел професионално извршување на нивните функции и надлежности, како и интегрирање на нивната работа со градоначалникот. За успешна реализација на предвидените проектни активности се очекува значителен придонес од Комитетот на советите при ЗЕЛС. На седницата присуствуваше државниот секретар од Министерството за локална самоуправа, Билјана Цветановска - Гугоска, која даде поддршка на проектот.

Присутните беа информирани за реализацијата на спроведените обуки од Проектот на ОБСЕ. Од средбите од планските региони беше посочено дека сите програми за следната година се изработени на транспарентен начин и истите се донесени на седниците на Советите одржани во ноември, по што следат расправи за донесување на буџетите на општините. Претседателот на Комитетот на советите ги изнесе заклучоците од Управниот одбор на ЗЕЛС, во однос на иницијативата за изменување и дополнување на Статутот на ЗЕЛС.

ПРОФЕСИОНАЛНИ МРЕЖИ ВО ЗЕЛС

Во рамките на ЗЕЛС има 15 професионални мрежи, составени од стручните администрации од општините:

1. Мрежа за европски прашања и фондови (МЕПФ)
2. Мрежа на територијални противпожарни единици (ТППЕ)
3. Мрежа за енергетика и енергетска ефикасност, во рамките на ЗЕЛС
4. Мрежа на лица за управување со човечки ресурси
5. Мрежа на финансиски работници
6. Мрежа на советници и на општински инспектори за образование
7. Мрежа на одговорни лица за заштита на животната средина
8. Мрежа на правници
9. Мрежа на урбанисти
10. Мрежа на ЛЕР
11. Мрежа на ИТ лица
12. Мрежа на лица за односи со јавноста во општините (ПР)
13. Мрежа на комунални редари
14. Мрежа на локални инспектори за сообраќај, патишта и патен сообраќај
15. Мрежа на даночни инспектори и инспектори за неплата на комунални такси.

Во рамките на ЗЕЛС формирани се 15 професионални мрежи, составени од претставници од општинската администрација кои извршуваат активности од одредена специјализирана област, што е во надлежност на општината: финансии, образование, урбанизам..... Интересот на општинската администрација за учество во работењето на комисиите е голем. Состаноците се одржуваат во просторите на ЗЕЛС, а комуникацијата на членовите во мрежите се

одвива и по електронски пат, со цел поголема ефикасност во доставувањето и размената на ставовите. Работењето на мрежите го поддржува стручната служба на ЗЕЛС, преку одговорни координатори. Состаноците претставуваат своевиден форум каде претставниците од локалната власт имаат можност да разгледуваат прашања од областите кои се во надлежност на општината, се отвораат дискусии за проблемите со кои се соочуваат во работењето, се разменуваат искуства и добри практики. Од особена важност е што се донесуваат заеднички ставови и се изнесуваат иницијативи

та на Законот за вработени во јавниот сектор, а беа изнесени низа предлози, по што ЗЕЛС изработи работен текст на Предлог за изменување и дополнување на Законот за пожарникарство, кој беше доставен до надлежното министерство. Значителни активности имаа и дел од членовите на Мрежата на финансиски работници и на Мрежата за даночни инспектори и инспектори за наплата на комунални такси, кои беа организирани во посебни работни групи и интензивно работеа на утврдување на начин за ревалоризација на вредноста на основата за утврдување на данок на имот и на предлог - методологија за проценка на пазарната вредност на недвижниот имот. Активности имаше и Мрежата за човечки ресурси, од каде произлегоа бројни забелешки за спроведувањето на постапките и подготвувањето на документите, утврдени со Законот за вработени во јавниот сектор и Законот за администрација.

и предлози за законски измени или дополнувања. Во одредени случаи, се воспоставува и заемна соработка помеѓу претставниците од две или повеќе различни мрежи, во насока на разрешување на одреден заеднички предизвик. На овој начин, ЗЕЛС успеа потенцијалот на општинската администрација да го насочи во натамошно успешно креирање на закони и законски измени, во правец на развивање на децентрализацијата. Членовите на секоја мрежа предлагаат и теми за нивно надградување, кои се реализираат преку ЗЕЛС тренинг центарот, во вид на обуки или советувања.

Во текот на 2015 година, значајни активности имаше Мрежа на територијални противпожарни единици (ТППЕ), на која се иницираше разрешување на предизвиците со кои се соочуваат професионалните пожарникари со примена-

3. ЛОБИРАЊЕ И ЗАСТАПУВАЊЕ

Лобирањето претставува основна и најзначајна сфера на дејност на ЗЕЛС. Процесите на лобирање и застапување имаат суштинско значење во вкупниот обем на активностите на Заедницата и се значаен двигател на развојот на децентрализацијата на власта во Република Македонија. На овој начин, се овозможува адекватно следење на состојбите што се во надлежност на општините и обезбедување на конципираните предлози за повисоки законски решенија за спроведување на надлежностите од локално значење. Локалните власти до ЗЕЛС доставуваат најразновидни иницијативи за разрешување на одредени предизвици со кои тие се соочуваат во спроведувањето на префрлените надлежности од страна на централната власт. Дел од иницијативите произлегуваат и од членовите на 15-те мрежи при ЗЕЛС, како и од страна на членовите на четирите органи на ЗЕЛС. Сите претставни иницијативи и предлози се разгледуваат од Управниот одбор на ЗЕЛС, од каде со консензус се донесуваат заклучоци и во вид на предлог – решение за законски измени тие се доставуваат до министерствата, Владата или други државни институции. ЗЕЛС во конципирањето има добра соработка со министерствата, а со Владата на Република Македонија има партнерски однос, воспоставен со Меморандум за соработка од 2003 година.

1. До Владата на РМ, до Министерство за финансии и до Министерство за труд и социјална политика, ЗЕЛС достави барање за измени и дополнувања на Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување. Се иницираше советниците да бидат изземени од категоријата обврзник за плаќање придонеси, врз основа на овој Закон, бидејќи доведува до нееднаквост помеѓу советниците, кои согласно со

Законот за локалната самоуправа на Република Македонија имаат еднаква обврска во спроведување на надлежностите на Советот. Не беа прифатени предлозите, а подоцна Законот беше суспендиран, што беше во насока на барањата на ЗЕЛС.

2. До Министерството за локална самоуправа, ЗЕЛС достави мислење по предлогот на Законот за изменување и дополнување на Законот за меѓуопштинска соработка. ЗЕЛС иницираше промена на одредбата со која се барае задолжителна согласност од МЛС за склучување на меѓународна соработка на општините. Беше направена промена на одредбата и наместо задолжителна согласност, ставено е задолжително мислење. ЗЕЛС не беше задоволен од промената и повторно се обрати до МЛС, но Законот не беше изменет или дополнет.

3. До Владата на РМ и до Министерството за финансии, ЗЕЛС упати забелешки по однос на Законот за јавни набавки. Во консултации со своите членки, кои посочуваа дека постојат низа тешкотии во спроведувањето на јавните набавки, со што се влијае директно во навременото извршување на надлежностите, ЗЕЛС утврди систематизирани предлози во сите сегменти од Законот. Дел од забелешките на ЗЕЛС се прифатени.

4. До Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, ЗЕЛС достави иницијатива за измени и дополнување на Законот за продажба на земјоделско државно земјиште, на начин што средствата остварени од продажбата ќе се распределуваат во сооднос 20% за Република Македонија и 80% за општините на чија територија се наоѓа земјиштето, што е предмет на продажба. Во случај кога земјиштето се наоѓа на територија на повеќе општини, распределбата се врши во согласност со големи-

ната на продаденото земјиште. Ова ќе овозможи зајакнување на финансиската стабилност на руралните општини. Иницијативата не е прифатена.

5. До Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, ЗЕЛС достави иницијатива за **измени на Законот за земјоделско земјиште**. Во согласност со овој Закон, општините од 2015 година добиваат по 10 % од средствата од закуп на земјоделско земјиште, па сè до 50% во 2018 година. Но утврдениот процент ќе го добие општината само доколку има наплатен данок на недвижен имот од 80% во однос на планираните средства од претходната година, според податоците од трезорската евиденција. Голем број рурални општини не можат во краток временски рок да го исполнат условот на реализирани приходи од страна на општината, па беше предложено тој процент да биде определен скалесто, од година на година, односно дури во 2018 година општината да има 80% наплатен данок на имот. Ваквиот пристап наместо казнување, ќе овозможи стимулирање на општините дополнително да се ангажираат во евидентирање и наплатување на средствата од данок на недвижен имот. Оваа иницијатива не е прифатена.

6. До Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство и до Агенција за поддршка во земјоделството и руралниот развој, ЗЕЛС достави **барање за изменување и дополнување на Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2015 година**. Иницијативата се однесува на отстранување на ограничувањето, што е утврдено во точка 12, каде еден корисник треба да има право да поднесе поединечно барање за добивање на средства по најмногу две мерки од Програмата. Барањето е прифатено со измени во Програмата за 2015 година и општината може да поднесе најмногу три барања за користење на поддршката, а прифатено е и барањето за воведување на подмерка - реализација на инвестиции за градење на зелени пазари. Барањето за

обезбедување на можноста за плаќање на ДДВ обврска, од сумата предвидена за реализација на одобрените проектни решенија од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2015 година не беше одобрено. ЗЕЛС достави мислење по Предлог - програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2016 година. Поединечните барања за дополнување на мерките 124, 321,322 и 1.1 од Програмата не се одобрени. Прифатена е иницијатива за воведување на нови две подмерки: - инфраструктура за пристап до земјоделското земјиште и консолидација на земјоделско земјиште, каде корисник на средствата можат да бидат и ЕЛС, а со мерката 123 обезбедена е финансиска поддршка наменета за инвестиции во пазарна инфраструктура. Барањето за одобрување неповратната финансиска поддршка за реализација на проектите да се исплаќа во висина на износот утврден согласно со договорите за јавни набавки, односно со пресметан ДДВ, ќе се утврди дали е прифатен дури со објавувањето од страна на АФПЗРР на Упатството за корисници на средствата за мерките, каде корисници се ЕЛС, а каде детално се разработува начинот на исплата на средствата потребни за реализација на проектите.

7. До Министерството за информатичко општество и администрација (МИОА), ЗЕЛС достави Барање за добивање на мислење за одредени одредби од **Законот за вработени во јавниот сектор и Законот за администрација**. Членовите на Мрежата за човечки ресурси изнесоа забелешки, со кои се соочуваат општините при спроведувањето на постапките и подготвувањето на документите (и систематизацијата на работните места), утврдени со овие два закона. Забелешките беа од правен и од технички аспект. По доставеното барање од ЗЕЛС, следеше опфаќање на пожарникарите во Каталогот на работни места во јавниот сектор како помошно - технички персонал. Во однос на усогласувањата на систематизациите во општините, направени се и корекции на одредени урнеци,

а во МИОА ангажирана е посебна работна група на вработени, со е-маил контакт за комуникација со општините.

8. ЗЕЛС достави до Министерството за информатичко општество и администрација, **барање за изготвување на иницијатива за изменување и дополнување на Законот за вработени во јавниот сектор**. Иницијативата сè уште не е утврдена како предлог од страна на МИОА, кој е овластен предлагач. Се чека изменување на Законот за пожарникарството, што треба да претставува основа за да може да се пристапи кон натамошни соодветни измени и во Законот за вработените во јавниот сектор.

9. До Министерството за одбрана на Република Македонија, ЗЕЛС достави работен текст на **Предлог за изменување и дополнување на Законот за пожарникарство**. Со предложените измени треба да се овозможи соодветно утврдување на статусот на вработените во територијално противпожарните единици (ТППЕ), како дел од единствениот систем на заштита и спасување во Република Македонија и статусот на вработените нема да се едначи со статусот на вработени, утврдени во група 4 од утврдената категоризација, туку истите ќе бидат подведени под група 2. Потоа се предлага изменување и дополнување на став 6, од член 6, со кој се утврдува обврската за обезбедување на финансиски средства од Буџетот на РМ за финансирање на систем на противпожарна заштита до висина на минималниот број на пожарникари, утврдени со закон, во зависност од бројот на жители на ЕЛС. За ангажирање на пожарникари над законски утврдениот минимален број, обезбедувањето на финансиски средства е обврска на единиците на локална самоуправа. Ова се дел од измените изнесени во работниот текст на предлогот за изменување и дополнување на Законот за пожарникарство, што го изработи правната служба на ЗЕЛС, со членовите на Мрежата на ТППЕ, при ЗЕЛС и Независниот синдикат на пожарникари на Македонија.

10. ЗЕЛС до Министерството за транспорт и врски достави мислење по однос на **Предлог - законот за изменување и дополнување на Законот за постапување со бесправно изградени објекти**. Беше иницирана можноста за легализирање на објектите што се наоѓаат на планирани сообраќајници и булевари без нивно вклопување во урбанистичката документација. Беше посочено овие измени да имаат и ретроактивна важност. ЗЕЛС иницираше и обезбедување на дополнителен рок за поднесување на барања за легализирање на објектите, како резултат на притисоци на општините од страна на граѓани, кои подолго време биле отсутни од земјата. Министерството ги уважи барањата и во најголем дел е прифатен концептот предложен од ЗЕЛС.

11. ЗЕЛС достави мислење до Министерството за транспорт и врски, по однос на **Предлог - законот за гробишта и други погребални услуги**. Во септември 2015 година, направена е измена на постојниот Закон, но барањата на општините не беа содржани во него. Беше подготвен нов Закон, во кој предлозите на ЗЕЛС не беа прифатени.

12. До Министерството за транспорт и врски ЗЕЛС достави **мислење по предлогот на Законот за изменување и дополнување на Законот за јавна чистота**. Мислењето се состоеше од сублимираните забелешки доставени од единиците на локална власт, кои беа мали и не беа од суштинска природа, но истите не беа прифатени од страна на предлагачот на Законот.

13. **ЗЕЛС достави барања до ЕВН**, врз основа на изнесените предизвици од страна на локалните власти. Беше иницирано ЗЕЛС и ЕВН Македонија да поднесат заедничка иницијатива за изменување и дополнување на прописите со кои ќе се овозможи „стандардно“ приклучување на објектите за кои во постапка, согласно со Законот е издадено Решение за легализација на бесправно изграден објект и во постапката за приклучок да не се бара извод од урбанистичко - планската документација, со оглед на фактот дека во моментот

таа не постои, но дека легализираниот објект е потребно да биде вклопен во новите урбанистички планови, во рок од 6 години од денот на донесување на решението. Беше побарано поголема вклученост на ЕВН во постапките на донесување на урбанистичко - планската документација, со адекватно информирање на општините за постојната сопствена мрежа и поставеноста на објектите на сопствената инфраструктура. Исто така, беа реафирмирани барањата за повторно воспоставување на КЕЦ Дебар, што ќе има опфат на услуги за општините Центар Жупа и Маврово - Ростуше. Не се направени промени согласно со барањето на ЗЕЛС.

14. До Влада на РМ, до Министерство за транспорт и врски и до Министерство за финансии, ЗЕЛС достави **известување по однос на предложените мерки поврзани со Индикаторот Регистрирање на имот од Извештајот на „Doing Business 2015 година“ на Светска Банка**. Направени се измени во законските регулативи кои го регулираат регистрањето на имот, во согласност со барањата на ЗЕЛС.

15. До Владата на РМ, ЗЕЛС достави **предлог за начинот на ревалоризација на вредноста за утврдување на данокот на имот**, што беше реализирано по препорака од Заклучокот на 66. седница на Владата на РМ. Се предлагаше да се изврши усогласување на Законот за даноците на имот и беа утврдени соодветни предлози. Предлозите не беа прифатени и беше задолжена Работната група да продолжи со активности, во согласност со насоките, изнесени во мислењето на Министерството за финансии и Агенцијата за катастар на недвижности. Беа утврдени петте пилот - единици на локална власт: Боговиње, Василево, градот Скопје, Куманово и Прилеп, во кои се вршеше споредување на нивните бази на податоци на имот со оние на Катастарот. Заради различното евидентирање и користење на шифри кои се неприепознатливи за базите во општините, настанаа тешкотии во споредувањето на податоците, за што е предложено и

длабинско пребарување и споредување, со излегување на терен и евидентирање на имотот. Се очекува во 2016 година, дефинитивно усогласување на ставовите.

16. ЗЕЛС достави до Министерство за транспорт и врски, **мислење по однос на Предлог - законот за изменување и дополнување на Законот за градење**, но истите не беа прифатени.

17. ЗЕЛС до Влада на РМ и до Министерство за правда на РМ достави на мислење по однос на **предлог Законот за изменување и дополнување на Законот за процена**. Доставените предлози не беа прифатени.

18. Во текот на 2015 година беа реализирани значајни активности во насока на измени и дополнување на **Методологијата за процена на пазарната вредност на недвижен имот**. До Министерство за транспорт и врски ЗЕЛС достави предлози во однос на постојната Методологија. Како резултат на различни иницијативи од повеќе институции, како и потребата таа да содржи нови концепти кои претставуваат одредено усогласување со европските стандарди во оваа област, Министерството за транспорт и врски изработи нова Предлог - методологија за процена на пазарната вредност на недвижен имот. ЗЕЛС формира Работната група, специјално за разгледување на методологијата, составена од претставници од општините. Беше утврдено дека општините ги прифаќаат трите пристапи за процена, но бараат да се разработи и користи трошковниот пристап, со што ќе се изгуби субјективноста во проценувањето, ќе се заштити вредноста на недвижниот имот, а со тоа и данокот на имот, како сопствен приход на општината. На овој начин, со усовршување и допрецизирање на табелите кои постојат во важечката методологија, проценителите ќе можат успешно да се соочат со евентуалните поднесени жалби од граѓаните. Беше посочена неприменливоста на некои членови заради недефиниран јасен став. Се нагласи потреба-

та од утврдување на посебен дел во методологијата, кој би се однесувал само на проценката на недвижниот имот, за потребите на пресметување на данокот на имот од страна на општините. МТВ започна процес на редефинирање на Предлог-методологијата, каде ЗЕЛС стана рамноправен партнер во нејзиното подготвување. Кон крајот на годината се пристапи кон формирање на нова Работната група, со тројца претставници од ЗЕЛС и претставници на МТВ и од Комората на проценувачи, кои подетално ги разгледуваа сите спорни делови од Методологијата, по што се очекува взаимно усогласување на ставовите и донесување на нова Методологија за процена на пазарната вредност на недвижен имот, во 2016 година.

19. До Министерството за транспорт и врски, ЗЕЛС достави работен текст на **Предлог за измена и дополнување на Законот за просторно и урбанистичко планирање**. При подготвувањето на предлог –измените, ЗЕЛС покани претставници од Министерството за култура, Министерството за животна средина и просторно планирање, Министерството за внатрешни работи – Сектор за сообраќај и Агенцијата за планирање на просторот, со кои дискутираше за предизвиците во имплементацијата на Законот. Измените се однесуваат на допрецизирање на Законот, во насока на олеснување на работата на ЕЛС во делот на планирањето и усогласување на работата на државните институции со законските решенија и поголема координација помеѓу целокупната администрација во процесот на планирање на постапките за изготвување на урбанистички планови. Утврдено е континуираното ажурирање на геодетските подлоги и трошоците за ажурирање на истите да претставуваат обврска на Агенцијата за катастар на недвижности, со оглед на тоа што ова и треба да претставува една од примарните активности на оваа институција. Посочени се иницијативи и во однос на постапување со подрачје со споменичка целина, а иници-

цирано е водењето на постапките во електронска форма да се одложи до 1. 1. 2020 година, од причина што ЕЛС, но и другите државни институции не се подготвени за целосно водење на постапките во електронска форма. Се чека одговор од Министерството за транспорт и врски.

20. ЗЕЛС ги сублимира ставовите и предлозите на општините по предлогот на работен текст од **Законот за зеленило**, инициран од градот Скопје. Овој работен текст беше поддржан од страна на повеќе локални власти, при што беа изнесени и дополнителни предлози, иницијативи и размислување за негово дообликување. Преку законското решение, се воведува целосен систем за планирање, проектирање, подигање, одржување, заштита, користење и реконструкција на зеленилото, финансирање и управување со него, како и надзор над примената на овој закон. Во законот е предвидена обврска за изработка на зелен катастар на градот, односно попис на целото зеленило, по број, вид и состојба. Внесен е стандардот од м²/жител зелена површина, а се утврдуваат стандарди и нормативи за планирање, проектирање и одржување на зеленилото, како и носители на одржувањето. Иницијативата е доставена до Министерството за транспорт и врски.

21. ЗЕЛС до општините го достави **Законот за измени и дополнувања на Законот за управување со отпад**, чиј предлагач е Министерството за животна средина и просторно планирање, на што општините немаа забелешки.

22. ЗЕЛС до Министерство за транспорт и врски достави **иницијатива за донесување на Закон за измена на Законот за снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води**. Иницијативите се направени заради унапредување на услугите кон граѓаните со прецизирање на одредени одредби. Во 2015 година не беа направени измени и дополнувања по овој Закон.

23. ЗЕЛС до општините го достави **Предлог - законот за утврдување на цена на водни услуги**, чиј предлагач е Министерство за животна средина и просторно планирање, на што општините немаа забелешки.

Други активности преземени од ЗЕЛС:

1. ЗЕЛС презеде одредени активности за обезбедување на потребните податоци и информации од локалните власти за потребите на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство. ЗЕЛС ги консултираше општините за доставување на забелешки или корекции во **Списокот на рурални средини и рурални заедници, а потоа истите ги достави до МЗШВ**. Врз основа на доставените информации од општините, МЗШВ изврши усогласување, промени и дополнувања во Списокот.

2. ЗЕЛС до Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство достави мислења и **забелешки доставени од општините по однос на Список на планински подрачја** во Република Македонија. Врз основа на доставените информации од општините МЗШВ изврши усогласување, промени и дополнувања во Списокот.

3. ЗЕЛС до Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство **достави Барање за придржување до списокот на номинирани лица од општините за членови на комисиите за давање под закуп на земјоделско земјиште во државна сопственост**. И покрај барањето на ЗЕЛС при поставувањето на членови во Комисиите за давање под закуп на земјоделско земјиште во државна сопственост да се користи списокот на номинирани лица од страна на општините, МЗШВ не го користи овој список. Во комисиите и понатаму како членови на ЗЕЛС се номинирани лица кои не се наведени во списокот.

4. ЗЕЛС до Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство достави **Мислења од општините по однос на**

наведени податоци во Извештајот за брза проценка на штети и на потребите, (за поплавите во РМ во првата половина од 2015 година) изготвен од Светска Банка за потребите на Владата на РМ. Врз основа на доставени мислења од општините, направени се измени на наведените податоци за општините во Извештајот.

5. ЗЕЛС до Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство достави **документации од општините погодени со поплавите во првата половина на 2015 година**, потребни за аплицирање за добивање на средства за обесштетување. Врз основа на документацијата, изготвени се решенија за добивање на средства за обесштетување на физички и правни лица по општините погодени со поплавите во првата половина на 2015 година од страна на општините и МЗШВ.

ЗЕЛС испрати до одредени надлежни министерства и институции **повеќе барања за толкување на законски одредби или за начинот на нивна имплементација** што ѝ беа доставени од општините, меѓу кои: Крушево, Сарај, Врапчиште, Долнени, Македонска Каменица и други. Се бараше толкување на член 68 од Законот за административни службеници (Службен весник на РМ бр. 27/2014), потоа толкување за начинот на спроведувањето на правата од работен однос за исплата на плати и надоместоци од плати кои се однесуваат на пожарникарите, вработени во територијалната противпожарна единица во единиците на локална самоуправа. Исто така, беше испратено барање за толкување поврзано со Законот за просторно и урбанистичко планирање, како и доставување на барање до надлежните институции за преземање на активности за спречување на нерегуларностите поврзани со доставувањето на решенијата за радиодифузна такса до граѓаните, бидејќи граѓаните се обраќаа до општините кои не се надлежни во оваа област.

Доставени иницијативи, предлози, мислења:

1. Барање за измени и дополнувања на Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување
2. Мислење по предлогот на Законот за изменување и дополнување на Законот за меѓуопштинска соработка
3. Забелешки по однос на Законот за јавни набавки.
4. Иницијатива за измени и дополнување на Законот за продажба на земјоделско државно земјиште
5. Иницијатива за измени на Законот за земјоделско земјиште.
6. Барање за изменување и дополнување на Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2015 година
7. Барање за добивање на мислење за одредени одредби од Законот за вработени во јавниот сектор и Законот за администрација.
8. Барање за изготвување на иницијатива за изменување и дополнување на Законот за вработени во јавниот сектор
9. Работен текст на Предлог за изменување и дополнување на Законот за пожарникарство.
10. Мислење по Предлог- законот за изменување и дополнување на Законот за постапување со бесправно изградени објекти
11. Мислење по Предлог- законот за гробишта и други погребални услуги
12. Мислење по предлогот на Законот за изменување и дополнување на Законот за јавна чистота.
13. Барања до ЕВН за поднесување заеднички иницијативи за изменување и дополнување на прописи во оваа област
14. Известување со предлози по однос на предложените мерки поврзани со Индикаторот Регистрирање на имот од Извештајот на „Doing Business 2015 година“ на Светска Банка.
15. Предлог за начинот на ревалоризација на вредноста за утврдување на данокот на имот
16. Мислење по однос на Предлог- законот за изменување и дополнување на Законот за градење
17. Предлог Законот за изменување и дополнување на Законот за процена
18. Измени и дополнување на Методологијата за процена на пазарната вредност на недвижен имот
19. Доставен работен текст на Предлог за измена и дополнување на Законот за просторно и урбанистичко планирање
20. Испратени сублимирани ставови и предлози на општините по предлогот на работен текст од Законот за зеленило
21. Мислење за Законот за измени и дополнувања на Законот за управување со отпад
22. Иницијатива за донесување на Закон за измена на Законот за снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води
23. Мислење по Предлог-законот за утврдување на цена на водни услуги

4. ЗЕЛС ТРЕНИНГ ЦЕНТАР (ЗТЦ) И ЗЕЛС ЕДИНИЦА ЗА ПОДДРШКА НА ЕЛЕКТРОНСКИ УСЛУГИ (ЗЕПЕ)

ЗЕЛС ТРЕНИНГ ЦЕНТАР (ЗТЦ)

За континуирано усовршување и надгледување на капацитетите на општинската администрација, што претставува една од стратешките цели на ЗЕЛС, задолжен е ЗЕЛС ТРЕНИНГ ЦЕНТАРОТ (ЗТЦ). Активноста што ги реализираше ЗТЦ во текот на 2015 година беа во согласност со Програмата за обуки за оваа година, која секогаш се утврдува според барањата на општинската администрација. Преку членовите на регионалните професионални мрежи во ЗЕЛС, ЗТЦ најадекватно и најбрзо ги утврдува потребите на вработените во локалната власт и ефикасно одговора со утврдување и реализација на барањата за обуки. Планот за обуки за 2015 година содржеше 26 тематски единици, распределени во 14 области: урбанизам (3), право (4), финансии (2), човечки ресурси (1), односи со јавност (1), образование (1), животна средина (1), локален економски развој (2), информатичко-комуникациски технологии (3), енергетска ефикасност (1), ЕУ интеграции и фондови (1) и други обуки (1), сертифицирани обуки (2) и проектни обуки (3). Реализирани се: 4 работилници, 23 обуки и 4 советувања, на кои беа офаќени 1202 лица од општинската администрација и општинските совети. Обуките се одржуваа најчесто како едновременни, исклучиво во ЗЕЛС Тренинг центарот што е лоциран во

административната зграда на ЗЕЛС, во Скопје, со што се бележи максимална искористеност во однос на одржувањето на планираните обуки. Процесот на децентрализација е многу динамичен, па општина и потребата за брзо и адекватно обучување и советување на претставниците од локалната власт за имплементирање на новите законски решенија, прописи или законски измени. Во ова насока, за постигнувањето на висок квалитет на пренесувањето на потребните информации и знаења, ЗТЦ користи стручни лица од министерствата и другите државни органи, носители на законските промени, со кои досега имаше воспоставена добра взаемна соработка. Оваа година, ЗТЦ се соочи со одредени задачи во навременото и адекватно обезбедување и испорака на стручни лица од страна на централните органи, што, пак, влијаеше во испораката на дел од предвидените обуки за општинската администрација. Исто така, поради пролонгирање на регионален проект во кој е вклучен и ЗЕЛС, дел од предвидените обуки во овој проект ќе се реализираат следната година.

Во прегледот даден во продолжение, нумерички и текстуално се претставени активностите од работењето на ЗЕЛС во 2015 година, и тоа врз основа на:

А) Број на одржани обуки, работилници и советувања:

1. Спроведени согласно со Планот за обуки на ЗЕЛС.

Согласно со Планот за обуки, во 2015 година се спроведени 17 тематски модули, од вкупно 26, распределени во 14 области, што бележи реализација на Планот од 65% (2% повеќе во однос на 2014 година). Најмногу активности се евидентирани во областа на ЕУ финансиските програми и проекти, урбанизмот и градежништвото и во областа на родовата еднаквост, а најголем број учесници ја посетиле тематската единица за урбанизам и градежништво, за ЕУ проекти и за финансирање на општините.

Област	Број на реализирани теми	% во однос вкупно теми по област	Број на учесници	% во однос на годишен број на учесници
Урбанизам	3	100%	238	24
Човечки ресурси	1	100%	66	7
Финансии	2	100%	137	14
Образование	1	100%	67	7
ЛЕР	1	50%	39	4
Животна средина	1	66%	51	5
ИКТ	2	66%	50	5
БФЦ СЕЕ сертификација	1	100%	15	1
ЕУ фондови	1(3)	100%	194	19
ЕЕ	1	100%	36	4
Други обуки	1	100%	35	3
Сертифицирање форумски модератори	1	100%	12	1
Проектни обуки – РОБ	1	33%	56	6

2. Дополнителни или/и ад хок активности за градење на капацитети

- ЗЕЛС и Министерството за транспорт и врски на Република Македонија, организираа работилница за презентација на новата софтверска апликација „Провери го моето такси“, како единствена база за вршење на автотакси дејност на ниво на територијата на Република Македонија.
- Во соработка со Генералниот секретаријат на Владата на Република Македонија, ЗЕЛС организираше обука за општинската администрација на тема „Електронска комуникација со Владата на Република Македонија“. Општинските службеници се стекнаа со познавање за користење на новиот мултиплатформски систем за соработка преку електронска седница на Владата „е-Влада“.
- ЗЕЛС, во соработка со Министерство за внатрешни работи на Република Македонија, организираше работилница за првата фаза од проектот „Зони на смирен сообраќај“, што треба да се реализира во соработка со општините.
- За потребите на општинските советници, иницирано преку Комитетот на советите на ЗЕЛС, а во соработка со Мисијата на ОБСЕ во Македонија, се спроведоа три обуки за општинските советници за: пакетот закони за децентрализација, принципи на демократско управување, финансирање на единиците на локалната самоуправа и за улогите на општинските органи во врска со финансирањето во локалната самоуправа.
- Во рамки на советувањето за законската регулатива во областа на урбанизмот и градежништвото, одржано во хотел „Дрим“, Струга, на барање на општините беше вклучен и Законот за постапување по бесправно изградени објекти.

Б) Категоријата на лица опфатени со активностите за градење на капацитети, односно наменети за:

- а) Избрани функционери на локално ниво,
- б) Општинска администрација – административни службеници.

Одржани активности за градење капацитети во 2015 година

Бр.	Тема	Целна група	Период / Место	Бр. на учесници	Вид на активност
01	Програми за развој на ЕЕ и искористување на обновливи извори на енергија	Општинска администрација – ЕЕ мрежа	јануари, ЗТЦ Скопје	36	Обука
02	Провери го моето такси	Општинска администрација	јануари, ЗТЦ Скопје	43	Обука
03	Зони на смирен сообраќај	Општинска администрација	февруари, ЗТЦ Скопје	52	Работилница
04	Е-Влада	Општинска администрација	февруари, Дебатна сала - Влада, Скопје	63	Обука
05	Примена на Законот за административни службеници во единиците на локалната самоуправа	Општинска администрација – мрежа за ЧР	февруари, ЗТЦ Скопје	66	Обука
06	Апликација на ЕУ програма HORIZON 2020	Општинска администрација – Мрежа на ЛЕР и на ЕУ	март, ЗТЦ Скопје	64	Обука
07	Примена на начелата за родова еднаквост на локално ниво	Општинска администрација	март, ЗТЦ Скопје	35	Обука
08	Спроведување на законодавството во животна средина од страна на ЕЛС	Општинска администрација – мрежа за ЖС	април, ЗТЦ Скопје	51	Работилница
09	ИПА 2 и развој на проектна идеја	Општинска администрација – Мрежа на ЕУ	мај, ЗТЦ Скопје	63	Обука
10	Форумски модератори	Мрежа на сертифицирани форумски модератори	мај, ЗТЦ Скопје	12	Обука и испит
11	Програми за прекугранична соработка - Предности и предизвици	Општинска администрација – Мрежа на ЕУ	мај, ЗТЦ Скопје	67	Обука

12	Родово одговорно буџетирање и политики	„Координатори на советнички групи и општински советници“	мај, Маврово	56	Обука
13	Закон за градежно земјиште	Општинска администрација	јуни, Струга	238	Советување
14	Закон за просторно и урбанистичко планирање	Општинска администрација	јуни, Струга		Советување
15	Закон за постапување со бесправно изградени објекти	Општинска администрација	јуни, Струга		Советување
16	Закон за градење	Општинска администрација	јуни, Струга		Советување
17	Оптимизација на училишна мрежа и планирање на распределба на трошоците од блок дотации во образованието	Општинска администрација - мрежи за образование и за финансиски работници	јуни, ЗТЦ Скопје	67	Обука
18	Надлежности (права и обврски) на општинските советници	Општински советници	ноември, Скопје и Кочани	48	Обука
19	Наплата и контрола на локалните даноци (данок на имот)	Општинска администрација - мрежи за финансиски работници и за даночни инспектори	ноември, Скопје	137	Работилница
20	Наплата и контрола на локалните такси и надоместоци	Општинска администрација - мрежи за финансиски работници и за даночни инспектори	ноември, Скопје		Работилница
21	ЈАВА програмирање	Општинска администрација - Мрежа за ИТ	ноември, ЗТЦ Скопје	23	Обука
22	Мобилни апликации-интермедија-напредно ниво	Општинска администрација -Мрежа за ИТ	декември, ЗТЦ Скопје	27	Обука
23	Бизнис пријателска сертификација	Административни службеници од ЕЛС	април/ декември, ЗТЦ Скопје	15	Обука / испит
24	Туризмот и потенцијалите на општините	Општинска администрација - Мрежа на ЛЕР	декември, ЗТЦ Скопје	39	Обука
ВКУПНО				1202	

Законска рамка за
либерализирање на пазарот на
електрична енергија

ЗЕЛС ЕДИНИЦА ЗА ПОДДРШКА НА ЕЛЕКТРОНСКИ УСЛУГИ (ЗЕПЕ)

ЗЕЛС единица за поддршка на електронските услуги за ојштините (ЗЕПЕ) е административна единица, преку која се овозможува забрзано реализирање на една од приоритетните цели на ЗЕЛС, а што е поддршка на своите членки на ниво на создавање на „е-ојштина“. Примената на ИКТ на локално ниво го унапредува квалитетот на услугите што ги нуди ојштината, но истовремено ги намалува трошоците, а ја зголемува ефективносста на администрацијата и транспарентносста на ојштината. Овие активности на ЗЕЛС беа позитивно прифатени од членките - ојштините, но и од граѓаните, бидејќи овозможуваат олеснување и забрзување на процесите и се обезбедува унифицираност на процесите на целата територија на земјата. Системот за електронски услуги, каде е сместен хардверот и сите електронски апликации, пред повеќе години беше поидна во просторите на ЗЕЛС. Оваа единица, едновременно, во името на сите ојштини, го врши негово одржување како и обезбедувањето на непречено користење од страна на ојштините. Особено е значајно што ЗЕПЕ започна со своите услуги да ги надградува.

По секоја новообезбедена, изработена или надградена електронска алатка, единицата ЗЕПЕ заедно со правната служба на ЗЕЛС, организираат обуки за корисниците на овие алатки, во компјутерскиот центар на ЗЕЛС. За членовите на Мрежата на ИТ при ЗЕЛС, што ја сочинуваат претставниците од ИТ одделенијата од општините, ЗЕПЕ обезбедува континуирано надградување и во 2015 година организираше две обуки: „Запознавање со Јава програм-

скиот јазик и негово учество во изработка на андроид апликација“ и „Изработка на хибридна и нативна апликација во андроид студио“. Овие обуки беа обезбедени од сопствените човечки ресурси на единицата ЗЕПЕ.

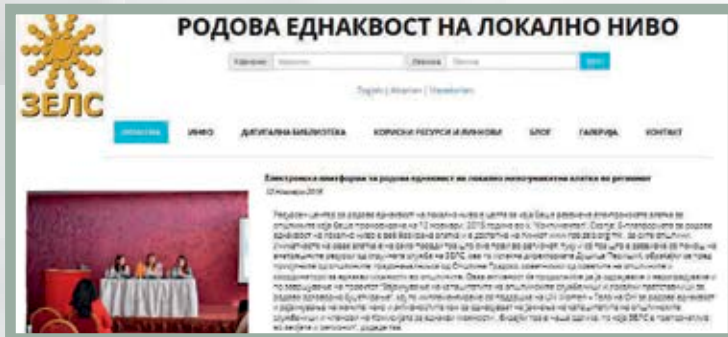
Особено е важно што ЗЕЛС и локалните власти од нашата земја станаа лидери во регионот во користењето на електронски апликации за обезбедување на услуги кон граѓаните. Оваа година Проектот „Е-одобрение за градење“ стана првата извезена алатка на ЗЕЛС. ЗЕЛС започна со реализирање на проектот „Проширување на системот „Е-одобрение за градење“ во Југоисточна Европа, поддржан од Отворениот регионален фонд –ОРФ (формиран од Германското друштво за интернационална соработка (ГИЗ)). Стектатите искуства во обезбедувањето и во имплементацијата на „Е-одобрението за градење“ на локалните власти во нашата земја, ЗЕЛС им ги пренесе на адекватните институции и на локалните власти во соседна Република Србија. Заинтересираност за примена на оваа електронска алатка покажаа и другите земји во регионот: од Косово, од Албанија, од Босна и Херцеговина и Црна Гора.

Токму во делот на критериумот за ефикасност во издавањето градежни дозволи, нашата земја според Извештајот „Doing business“ на Светската банка за 2015 година се издигна на високото 10-то место во светот и второто во Европа. Голема заслуга за овој рејтинг има и ЗЕЛС, односно единицата ЗЕПЕ, која се грижи за одржувањето на хардверскиот и софтверскиот систем за издавање градежни дозволи и непречено користење од страна на општините и другите корисници, како и за сите останати софтверски апликации што ги користат македонските општини.

Во 2015 година ЗЕПЕ изработи две нови електронски алатки и изврши надградба на две од постојните апликации:

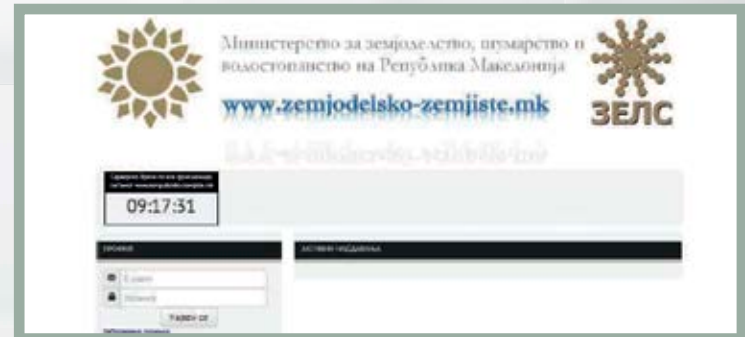
1. ЗЕЛС изработи електронска платформа за родова еднаквост на локално ниво, достапна на линкот www.rob.zels.org.mk.
2. ЗЕЛС изработи нов информациски систем, наменет за електронско јавно наддавање за располагање со земјоделско земјиште, пасишта, ловишта, рибници, води, за потребите на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Македонија, поставен на интернет страницата www.zemjodelsko-zemjiste.mk.
3. ЗЕЛС обезбеди надградување на постојната електронска алатка www.gradezna-dozvola.mk за обезбедување на електронско постапување и по барањето за приклучок на дистрибутивната мрежа за електрична енергија.
4. ЗЕЛС обезбеди надградување на постојната електронска алатка www.e-stvari.mk за електронско јавно наддавање за спроведување на постапката за продажба и давање под закуп на недвижни и движни ствари.

1. „Е-платформата за родова еднаквост на локално ниво“ е веб базирана алатка, достапна за сите општини во земјана, на линкот www.rob.zels.org.mk, изработена од сопствени кадровски ресурси на ЗЕЛС, од единицата ЗЕПЕ. Интернет

платформата овозможува ефикасна меѓусебна координација и комуникација на општинските координатори и членови на комисиите за еднакви можности на жените и мажите на локално ниво. Преку поставената мапа на општините во Република Македонија, секоја општина има можност да ги промовира своите активности што ги спроведува во оваа област. Одговорноста за дополнување, изменување и надградување на интернет платформата ја има ЗЕЛС и ќе ја реализира во согласност со потребите на општините и други релевантни чинители, вклучени во процесот.

2. По усогласувањето меѓу државните органи, ЗЕЛС изработи нов информациски систем, преку кој се обезбеди спроведување на електронското јавно наддавање за располагање со природните ресурси (земјоделско земјиште, пасишта, ловишта, рибници, води) и го постави на интернет страницата www.zemjodelsko-zemjiste.mk. Оваа софтверска алатка ЗЕЛС ја изработи за потребите на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Македонија (МЗШВ) и требаше да му ја отстапи на користење на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Македонија (МЗШВ). Заради невозможност финансиски да се уредат односите меѓу МЗШВ и ЗЕЛС, Министерството сè уште не ја користи оваа електронска алатка. Овој сис-

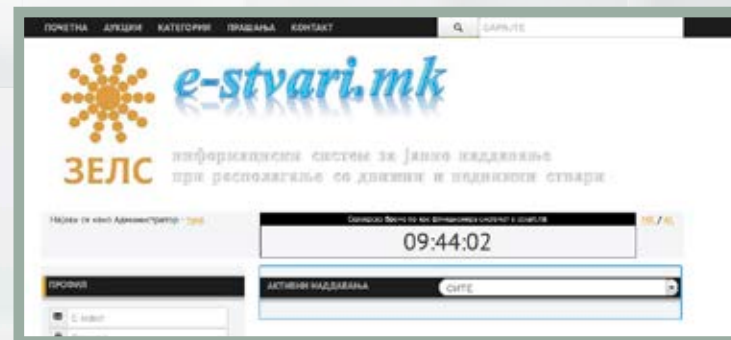
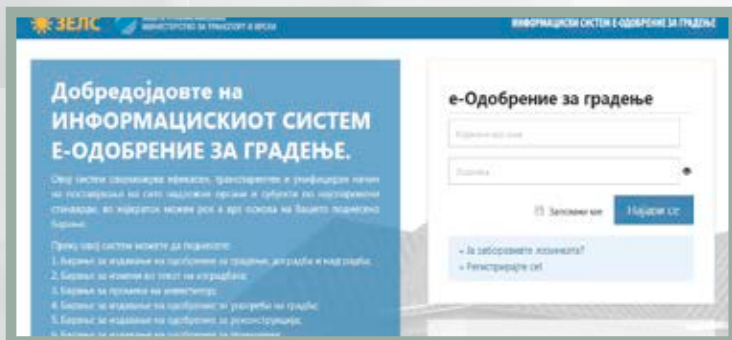

тем за наддавачите претставува платформа, каде што би можеле, со една регистрација, да формираат/креираат профил, кој ќе им овозможи учество во електронските надавања. Администрирањето на постапката во делот на надавањето се води електронски, додека примањето на документацијата и објавувањето е предвидено да биде во хартиена форма. ЗЕЛС организираше и обука за претставниците на МЗШВ во просториите на ЗЕЛС, за користење на софтверот.

3. Во согласност со Мрежните правила, донесени врз основа на Законот за енергетика, од 1 април, 2015 година, инвеститорите кои одобријето за градење го добиле по електронски пат се должни постапката за добивање на согласност за приклучок на дистрибутивната мрежа за електрична енергија да ја водат по електронски пат, преку информацискиот систем „Е-одобрение за градење“. Во тој контекст, ЗЕЛС со сопствени ресурси, од стручната служба од единицата ЗЕПЕ, изврши адаптација на постојниот електронскиот систем, па секој подносител, откако ќе се регистрира на системот, може да избере едно од седумте видови на барања и истите да ги упати до ЕВН. За користење на овој нов електронски модул, во рамките на ЗЕЛС тренинг центарот, ЗЕЛС организира и обука за претставниците од ЕВН Македонија.

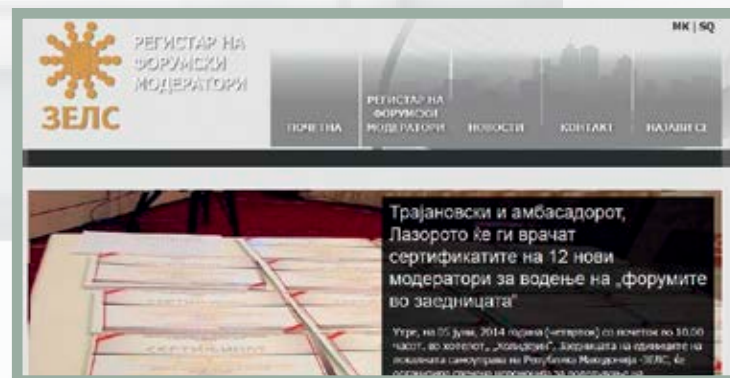
4. ЗЕЛС обезбеди надградување на постојната електронска алатка www.e-stvari.mk за електронско јавно надавање за спроведување на постапката за продажба и давање под закуп на недвижни и движни ствари, во согласност со измените на Законот за дополнување и изменување на Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост, кои стапија на сила од 13 мај, 2015 година. Електронското аплицирање подразбира комплетна регистрација на наддавачот преку електронски пат, негово пријавување за конкретно јавно надавање како и поднесување на документација по електронски пат, побарана во објавата за спроведување на електронско јавно надавање на ствари во сопственост на општината.

Надградувањето се однесува на времето на завршување на електронското јавно надавање, кое се продолжува онолку пати, колку што е доволно, за проценетата цена на ствартата, која е предмет на електронското јавно надавање, да не се намали повеќе од – 30 %, ако се однесува на прва објава, односно – 50 % ако се однесува на втора објава, доколку бројот на пријавените наддавачи е поголем од 1 пријавен. Намалувањето се практикува на секои изминати 5 минути, од тековното електронско надавање, по 2% од проценетата цена.

Во делот ЗЕЛС „е - услуги“ поставени се следниве системи:

1. Електронска платформа www.rob.zels.org.mk за размена на информации од преземени активности на локално ниво од областа на родова еднаквост, меѓу општините;
2. Интернет страница www.forumski-moderatori.mk за информирање на општините за активностите на локалните власти од спроведувањето на граѓанската алатка „форуми во заедницата“, на која се ставени и профилите на сите сертифицирани модератори кои општините ги користат во форумскиот процес;
3. Софтверска алатка, www.e-stvari.mk за електронско јавно наддавање за спроведување на постапка за продажба и давање под закуп на недвижни и движни ствари;
4. Софтверската апликација за електронско водење на прекршочна постапка, согласно со Законот за јавна чистота, www.javna-cistota.mk;
5. ЗЕЛС постави софтверска апликација за следење на роковите од склучените договори за отуѓување на градежно земјиште, сопственост на Република Македонија www.rdgz.mk;
6. Софтвер за електронско издавање на одобрение за градење www.gradezna-dozvola.mk;
7. Софтверска апликација за издавање на Б-интегрирани еколошки дозволи и одобрување на елаборати со водење на електронски регистри www.ekoloska-dozvola.mk;
8. Софтвер за локален и економски развој ler.zels.org.mk;
9. Софтвер за пријавување проблеми во општините;
10. Систем за е - регистрација и е - аукција на градежно земјиште www.gradezno-zemjiste.mk;
11. Систем за следење на енергетската ефикасност на јавните објекти www.eeopstini.mk;
12. Интернет апликација за културни настани на општините www.kulturni-nastani.mk.

5. ПРОЕКТИ, КОНФЕРЕНЦИИ, ДОМАШНА И МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Сертифицирање на форумските модератори и мониторирање на нивното работење

На 6 октомври 2015 година, во хотелот „Континентал“, претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, и амбасадорот на Швајцарија, Н.Е. Стефано Лазарото, свечено ги доделија сертификатите на 10 нови форумски модератори. Сертификацијата на оваа трета група модератори е спроведена како редовна активност на ЗЕЛС. Воспоставен е комплетен процес за стекнување на сертификат за модератори, чии услуги се во полза на општините што ја користат оваа нова форма на граѓанско учество во локалната власт. Кандидатите кои се пријавија на огласот го следеа теоретскиот и практичниот дел од обуката и потоа полагаа писмен и устен испит, организиран од страна на ЗЕЛС и од Комисијата за сертификација. Секоја општина при

спроведување на „форумите во заедницата“ може да ја користи интернет страницата www.forumski-moderatori.mk, што ја изработи ЗЕЛС за потребите на општините и на која се наоѓа регистар на сите 37 сертифицирани форумски модератори, со нивните биографии и потребните контакти. ЗЕЛС ја продолжува поддршката на модераторите и во следниот период. Обезбеден е образецот за набљудување на работата на модераторите, при реализирањето на форумските сесии, а резултатите од мониторингот ќе овозможат објективни информации за натамошно подобрување на целиот форумски процес и работењето на модераторите. Беше иницирано да се изработи и Упатство за пополнување на образецот. Претставници од ЗЕЛС во периодот од септември-декември, вршеа мониторирање на работата на модераторите, според дефинираните обрасци и методите, во новите десет општини кои на јавен

повик беа избрани да добијат поддршка во спроведувањето на буџетски форуми.

Активности во програмата „Регионална сертификација на општините со повољно деловно опкружување“

Во текот на 2015 година, ЗЕЛС презеде низа активности за натамошно спроведување на регионалната програма „Сертификација на општини со повољно деловно опкружување во Југоисточна Европа - БФЦ СЕЕ“. Оваа година, сертификат за БФЦ, доби и општина Штип. Во општините Богданци и Гази Баба и градот Скопје комплетно беше завршен евалуациониот процес, а евалуацијата на општина Прилеп ќе се реализира во следната година. Оваа година, две нови општини: Илинден и Битола, се пријавија на јавниот повик за стекнување на сертификатот. Во месец декември, за формираните тимови од новопријавените општини, во просториите на ЗТЦ, беше организирана обука за запознавање со целиот процес на стекнување со сертификатот.

Националното координативно тело за Македонија, за програмата БФЦ СЕЕ, што го сочинуваат ЗЕЛС и ССК, на 28

мај 2015 година, во просториите на „Скопски саем“ организира конференција на тема „Развиени општини - послена економија“, на која се говореше за потребите на бизнис секторот за поефикасно функционирање на локалната економија, а беа изнесени и позитивните примери од општините кои го имплементираа сертификатот за бизнис пријателски општини (БФЦ СЕЕ) во земјава.

Во месец април, во ЗЕЛС тренинг центарот, беше спроведен писмен испит на кандидатите за верификатори за програмата БФЦ од нашата земја. Претходно, во Белград, кандидатите ги следеа и обуките. Од седум кандидати, испитот го положија шест лица и тие се првите верификатори од Република Македонија во оваа програма, кои ќе бидат ангажирани во спроведувањето на верификацијата на општините од земјите од регионот. За претставници од општините кои се стекнаа со сертификатот: Струмица и Велес, како и за Богданци, Гази Баба, Прилеп и Град Скопје, кои реализираат активности за исполнување на 12 критериуми за стекнување на сертификатот, во мај, во ЗЕЛС тренинг центарот беше организирана обука на тема: „Медиумско претставување на единиците на локалната самоуправа во рамките на БФЦ СЕЕ програмата“. Претставници од македонските општини: Богданци, Велес, Штип, од дописничката мрежа на Македонска телевизија (МТВ) од Струмица и на Македонска информативна агенција (МИА) од Охрид, заедно со стопанственици од земјава на 25 и 26 мај 2015 година, учествуваа на третиот Регионален конгрес, на проектот сертификат „Повољно деловно опкружување на општини во Југоисточна Европа“ (БФЦ СЕЕ) во Неум (Босна и Херцеговина). Настанот беше во организација на НАЛЕД, кој е регионалниот технички секретаријат на БФЦ СЕЕ програмата.

Програмата за сертификација претставува единствена иницијатива во регионот на Југоисточна Европа, која влијае на креирањето на побрза и поефикасна администрација,

која треба да ги отстрани пречките за забрзаниот развој на стопанството, да овозможи подобри резултати во привлекувањето на домашни и на странски инвестиции и воведување на нови технологии, креирање на нови работни места и модернизација на општеството. Проектот, до јуни 2015 година, беше поддржан од Отворениот регионален фонд за Југоисточна Европа – Подобрување на општински услуги при Германското друштво за интернационална соработка (ГИЗ), финансиран од Германското сојузно министерство за соработка и развој, а оттогаш мрежата функционира самостојно.

„Зајакнување на капацитетите на општинските службеници и на локалните претставници за родово одговорно буџетирање“

ЗЕЛС продолжи со реализација на проектот „Зајакнување на капацитетите на општинските службеници и на локалните претставници за родово одговорно буџетирање“ со поддршка од UN Women, тело на Обединетите нации и во текот на 2015 година ЗЕЛС ги поддржа локалните претставници и Комисиите за родово еднаквост во општините, во насока на соодветно внесување и применување на принципите на родовата еднак-

вост и родово одговорно распределување на средствата во буџетот. Во рамките на проектот, координаторите за еднакви можности од општините, во март ја следеа обуката „Примена на начелата и родовите политики на локално ниво“, а потоа во јуни 2015 година, учествуваа на дводневната обука за родово одговорно буџетирање. На 19 и 20 ноември, во Маврово ваква обука следеа и претставници од советите на општините, членови на комисиите за родова еднаквост. Делегација од ЗЕЛС, составена од градоначалници и претставници од општинската администрација, од пилот општините од проектот, во периодот од 21-25 јуни 2015 година беа во студиска посета на Рејкјавик, главниот град на Исланд, град - пример за целисходно имплементирање на родовото одговорно буџетирање во локалната власт и родовата еднаквост. Исто така, претставници од општинската администрација и од советите на десетте пилот општини, опфатени во регионалниот проект, како и претставници од трите општини од проектот што го реализира ЗЕЛС: Гази Баба, Чаир и Богданци и од стручната служба на ЗЕЛС, во организација на Канцеларијата на UN Women, од 16 до 18 декември 2015 година, имаа студиска посета на градот Виена, (Австрија). Овој град се смета дека има остварено

најголем напредок во вклучување на родовата перспектива во креирањето и имплементирањето на локалните родови политики.

ЗЕЛС разви електронски ресурсен центар за родова еднаквост на локално ниво, односно „Е-платформата за родова еднаквост на локално ниво“, која претставува веб базирана алатка и е достапна на линкот www.rob.zels.org.mk, за сите општини во земјава. Со тоа ЗЕЛС им овозможи на своите членки први да ја имаат можност на заедничка платформа да следат и разменуваат искуства од оваа област. Промоцијата беше организирана на 12 ноември 2015 година, во хотелот „Континентал“ пред присутните градоначалници, советници и координатори за еднакви можности во општините.

Активности од проектот „Енергетска ефикасност во асоцијациите на општините“

Во рамките на регионалниот проект „Енергетска ефикасност во асоцијациите на општините“ (Energy efficiency in municipal associations - ЕeМА), на 21 април 2015, во Подгорица, за време на деновите на енергетика, ЗЕЛС потпиша заеднички меморандум за разбирање со сите партнери кои изразија подготвеност за зајакнување на соработката во областа на енергетската ефикасност и обновливи извори на енергија. Проектот е дел од една поширока иницијатива за промоција и зајакнување на капацитетите на асоцијациите на локални власти од земјите од регионот, во спроведувањето на мерки на енергетска ефикасност, втемелени на модел на оптимални трошоци и иновација, во согласност со законските одредби и националните акциски планови за енергетска ефикасност. Во проектот учествуваат и асоцијациите од Албанија, од Србија, од Црна Гора, од Босна и Херцеговина и од Косово.

Во рамките на овој проект ЗЕЛС објави јавен повик за аплицирање за финансирање на проекти за енергетска ефикасност, за што беше предвиден максимален буџет од 40.000,00 евра (брuto) вклучувајќи ги и трошоците за надзор и пуштање во употреба. Од пристигнатите 29 предлог-проекти од општините, техничкиот тим (составен од претставници од ГИЗ, ЗЕЛС и независен експерт од оваа област), како најдобро рангиран го утврди проектот на општина Кисела Вода - „Биомаса наместо нафта за греење во градинката „Осми март“, во Пржино, за енергетска ефикасност и намалување на CO₂ и емисијата на гасови. Во тесна конкуренција влегоа и проектите на: градот Скопје, на општина Карпош и на општина Битола. ЗЕЛС обезбеди и превод на македонски и на албански јазик и направи публикување на Прирачник, наменет за општините од областа на енергетска ефикасност и за Конвенцијата на градоначалници. Проектот се реализира во четири фази, во соработка со Германската агенција за меѓународен развој- ГИЗ и Отворениот регионален фонд- ОРФ, финансиран од Швајцарската агенција за соработка и развој (СДЦ) и Германското сојузно министерство за економска соработка и развој (БМЗ).

ЗЕЛС обезбеди техничка спецификација за регионален модел на паметен систем за пријавување на комунални проблеми

ЗЕЛС обезбеди техничка спецификација за изработка на софтверско решени за регионален модел на паметен систем за пријавување проблеми за општински услуги од граѓаните. Ова беше обврската што ја доби со вклучувањето во реализацијата на подготвителната фаза од регионалниот проект „Регионален модел за паметен систем за пријавување проблеми за општински услуги од граѓаните“. Проектот предвидува граѓаните од трите партнерски земји: Македонија, Србија и Црна Гора, на потполно ист начин да

ги пријавуваат комуналните проблеми што ќе ги забележат во околината, директно, преку својот мобилен телефон, а кои се во надлежност на локалната самоуправа, со што ќе влијаат на подобрување на општинските услуги, транспарентноста, за ажурноста на инспекциските органи и друго.

Претставниците од ЗЕЛС, ја презентираа техничка спецификација на третата работна средба на Управниот одбор на проектот, одржана во септември, во Црна Гора. Таа е резултат на неколкумесечното, посветено работење на ЗЕЛС со ИТ компанијата, избрана на тендер. Беа предложени и дискутирани пет сценарија. Резултатот би бил изработен софтвер и поставен на соодветна платформа, со претходно направена идентификација на сите субјекти со јавни овластувања, што ќе бидат вклучени во системот, истите да бидат соодветно поврзани и до нив да има пристап организацијата на потрошувачи од секоја од државите, вклучени во проектот. Проектот е финансиран од Германското друштво за меѓународна соработка – ГИЗ, преку Отворениот регионален фонд за Југоисточна Европа, за модернизација на општински услуги (ОРФ ММС), а го имплементира Здружението за одржлив развој „Милиеуконтакт Македонија“ (МКМ). Во реализацијата на проектот се вклучуваат организации на потрошувачи и на здруженија од трите земји од регионот.

ЗЕЛС се вклучи во проектот „Локалните лидери во Југоисточна Европа“

ЗЕЛС се вклучи во проектот „Локални лидери во Југоисточна Европа“, што се спроведува во четири пилот-земји: Македонија, Босна и Херцеговина, Хрватска и Србија. Целта на проектот е да ги подобри капацитетите за менаџирање и лидерство на општините и општинските водоводни претпријатија, со посебен фокус на подобрување на општинските услуги и капацитетите за искористување на доделените меѓународни средства. Петнаесет општини се вклучени како пилот-општини, меѓу кои од Македонија се: Велес, Охрид, Струга и Струмица. Во нив ќе се тестираат серија на обуки кои ќе бидат развиени во рамки на проектот, а целна група на проектот се градоначалниците, раководителите на секторите во општините, директорите и раководителите во јавните комунални претпријатија. Проектот е финансиски поддржан од Отворениот регионален фонд, Проектот за модернизација на општинските услуги (ORF-MMS).

ЗЕЛС презеде активности за помош на поплавените општини

Обилните врнежи од дожд и од снег што ја зафатија нашата земја на почетокот на месец февруари предизвикаа зголемување на водотеците на поголем број реки и нивно излевање. Особено критично беше во подрачјата од источниот дел на земјата и во пелагонискиот крај. Големи штети беа предизвикани на локалната патна инфраструктура, на земјоделските површини, но имаше и поголем број на семејства чии куќи беа поплавени од надојдената вода.

ЗЕЛС веднаш покрена акција за помош на општините во справувањето со водните стихии, како и помош за настраданите граѓани. Стручната служба на ЗЕЛС контактираше

со општините од критичните региони, информирајќи се за моменталната состојбата, а пред сè за видот на помошта што им е потребна. Дел од нив посочија дека со поддршка на надлежните државни институции и со сопствени материјални и човечки ресурси, успешно се справуваат со кри-

зата. Дел побараа итна помош од потребни продукти за загрозените семејства, како и материјални добра за превенирање или справување со надојдените води, при што ги доставија жиро сметките на кои сите заинтересирани општини, граѓани, организации, стопански субјекти и институции можат да уплатат средства, како и контакт лице за комуникација од општината. Пристигнати барања за помош, од поплавените општини, во сублимирана форма, беа постави на веб страницата на ЗЕЛС, www.zels.org.mk.

Средба ЗЕЛС - Инспекциски совет на Република Македонија

Поголем број градоначалници, општински секретари и инспектори, на 28 јануари 2015 година, имаа прва официјална средба со претставници од Инспекцискиот совет на Република Македонија, по потпишувањето на Меморандумот за соработка во минатата година. На соста-

нотот присуствуваше и претседателот на Инспекцискиот совет, Вачно Каргов, кој информираше за сознанијата со кои располагаат за работењето на општинските инспектори, а изнесе и одредени предлози за реализација на активности за нивна едукација и континуирани обуки за воспоставување на систем на соработка меѓу централните и локалните инспектори и лиценцирање на инспекторите на локално ниво, како што тоа го реализираат државните инспектори. Беше разгледувана и можноста, казните што ги изрекуваат овластените инспектори да бидат приход на општината.

Претставниците од локалната власт, нагласија дека поради недоволните финансиски средства на општините за вработување на адекватен број инспектори, во многу општини едно лице е овластено да покрива повеќе области во инспекциската надлежност. Беа посочени ситуации кога централните државни инспекторати не одговараат на повиците на локалната власт за интервенирање за работи од централна надлежност, особено беа потенцирани предизвиците во областа на урбанизмот, при примената на Законот за бесправно изградени објекти и неконтролираното издавање дозволи за користење на природните богатства. Беше

укажано дека општините немаат право да вршат инспекциски надзор над работата на концесионерите на минерални суровини, а инспекциските служби на Министерството за економија ретко излегуваат на терен да извршат контрола. При наплатата на одредени такси, како на пример туристичката, која се дели меѓу ЕЛС и државата, забележани се ситуации кога надлежниот државен инспекторат не постапува во случај на неплаќање на истата, а ЕЛС не се надлежни за постапување.

Советување за примена на Правилникот за енергетски карактеристики на згради

„Примена на Правилникот за енергетски карактеристики на згради“ беше темата на советувањето, што на 27 јануари 2015 година, го организира ЗЕЛС тренинг центарот, во просториите на ЗЕЛС. На состанокот присуствуваа членови на Мрежата за енергетика и енергетска ефикасност, при ЗЕЛС и претставници од одделенијата за урбанизам, бидејќи измените во Правилникот, кои се во функција на последните измени од Законот за енергетика, се рефлектираа на постапката за доставување на документи за добивање на одобрение за градење. Измените во Правилникот стапија

на сила од средината на месец јануари 2015 година. Се дискутираше за содржината на Правилникот, но и за други предизвици со кои се соочуваат претставниците од општините, при имплементирањето на законските одредби од оваа област. На состанокот беше повикан и советникот за енергетски капацитети во Република Македонија, од Одделението за анализа и развој на енергетика, Сектор за енергетика од Министерството за економија, со кого присутните се консултираа за бројни прашања. Најголемо внимание беше посветено на измената, поврзана со доставувањето на елаборат за енергетска ефикасност за усогласеност на основниот проект за градење или реконструкција со минималните барања за енергетска ефикасност.

Советување „Оптимизација на училишната мрежа и адекватно планирање на распределбата на трошоците од блок дотациите“

„Оптимизација на училишната мрежа и адекватно планирање на распределбата на трошоците од блок дотациите“ беше темата на работилницата што ја организираше ЗЕЛС, на 16 јуни 2015 година, во хотел „Континентал“ во Скопје, за претставниците од општините од областа на образованието и на финансиите. Присутните ги споделија предизвиците со повиканите претставници од Министерството за образование и наука (МОН), кои изнесоа соодветни информации за одредени законски постапувања. Според анализите на МОН, во поголем број општини има потреба од сериозен, постепен пристап за рационализирање на училишната мрежа, бидејќи се утврдени голем број на вишок на паралелки. За исплата на платите за вработените во училиштата, општините користат од 67%, па дури и до 96% од средствата од блок дотацијата. Вкупно 87 централни училишта имаат помалку од 200 ученици и 183 подрачни училишта се со

помалку од 10 ученици. Училиштен простор по ученик се движи од 2м² до 15м², додека вкупниот просек на ученици во паралелка, заедно во основно и во средно образование, изнесува околу 18 ученици. Претставниците од МОН потсетија на законската обврска на локалните власти за изработување на своја методологија за распределба на добиените средства од блок дотацијата за образование, која треба да биде усвоена од Советот на општината и објавена во службениот гласник на општината.

Прикажувањето на математички бројки, без да се земат предвид и други социјални, географски, демографски, културни и други фактори кои влијаат на ваквите цифри, не соодветствуваат со состојбите на терен, одговорија претставниците од општините. Блок дотација рече минимално ги следи сите промени кои се воведуваат во образованието, меѓу кои: воведување на нови наставни предмети, зголемувањето на цените на нафтата и струјата, плаќањето на превозот на учениците, плаќањето на отпремнини на лицата кои одат во пензија или при смртни случаи, потребни средства за реализација на „Кембриџ наставата“, зголемувањето на платите на наставниците и друго. Потребно е најмалку 30% зголему-

вање на сегашната сума на средства предвидени за образованието, кои се наменети за локалните власти. Меѓу другото, беше посочено дека се создава погрешна слика дека општините имаат нереализирани средства на сметките од блок дотациите, бидејќи се случува на крајот од годината во еден ден да се префрлат средствата на општините, а веќе следниот ден да се затвори трезорот. Присутните укажаа и на можностите МОН да размислува за воведување на нови индикатори во формулата за финансирање на општините за спроведување на надлежноста образование, или, пак, да се утврди реален стандард на чинење по ученик, а не тој да се определува во зависност од средствата добиени за распределба од Буџетот на РМ за оваа област. Стана збор и за актуелните процеси на трансформација на работните места, каде е посочено дека е потребно доставување анализа, односно се бара и број на ученици по паралелки. Беше укажано дека се нарушува концептот на децентрализираност, бидејќи општините треба од МОН да бараат согласности за вработување и за постојните испразнети места. Исто така, беше укажано дека е потребно МОН да обезбеди средства за вработување на поголем број на стручни кадри, особено на дефектолози, поради инклузивното образование, но и на педагози, психолози, кои треба да бидат во непосреден контакт со најмалите и најмладите, за да им помогнат во нивниот правилен развој. Присутните укажаа дека токму недостатокот на средства во образованието ѝ одзема најголема енергија на локалната власт, наместо истата да ја насочуваат кон обезбедување на помодерен, современ образовен циклус, при што потсетија на поодамнешни дискусии со претставници од МОН за важноста од законско намалување на бројот на децата во паралелките од 24 на 18 деца во еден клас.

Повеќе од 200 претставници од општините дискутираа за предлозите и измените на четири закони од областа на урбанизмот

На 19 и 20 јуни 2015 година, во хотелот „Дрим“, во Струга, повеќе од 200 претставници од локалните власти присуствуваа на тематско советување за прописите од областа на урбанизмот, градежното земјиште, градењето и

легализацијата, што го организираше ЗЕЛС, во соработка со Министерството за транспорт и врски. Пред присутните општински службеници, кои постапуваат по предметите од овие области, беа презентирани измените на Законот за градежно земјиште и новиот Закон за просторно и урбанистичко планирање. Се дискутираше и за предизвиците во постапките од Законот за постапување со бесправно изградени објекти и неговите предложени измени што се во собраниска процедура, како и за новините во Законот за градење и предизвиците со постапувањето преку информацискиот систем „е - одобрение за градење“.

Советување – „Наплата на даноците на имот, такси и надоместоци“

„Наплата на даноците на имот, такси и надоместоци“ беше темата на советувањето, што на 26 ноември 2015 годи-

на, во хотел „Континентал“, во Скопје, го организираше ЗЕЛС за претставниците од општините, кои работат во областа на финансиите, за даночните инспектори и инспектори за наплата на комунални и други такси. На настанот присуствуваа повеќе од 120 лица вработени во локалната власт. Целта на советувањето беше да се издвојат предизвиците со кои се соочуваат општините при спроведување на законската регулатива која се однесува на даноците на имот и комуналните такси и да се иницираат предлози за нивно надминување, во насока на зголемување на наплатата на локалните приходи. Општините кои покажуваат најдобри резултати во наплатата на сопствените приходи, на ова советување ги изнесоа своите искуства за начинот и преземените активности за постигнување на успешните резултати. За реализирање на овој настан, ЗЕЛС се обрати до Министерството за финансии и Управата за јавни приходи, од каде беа номинирани претставници, на кои присутните имаа можност да им поставуваат прашања и да добијат соодветни информации за одредени законски постапувања. Беа разгледувани: „Постапката на надзор над спроведување на Законот за даноците на имот“ и „Спроведувањето на присилната наплата на давачки на Управата на јавни приходи“. Министерството за финансии ја претстави законската регулатива од областа на даноците на имот: утврдување на данок на имот, данок на наследство и подарок и данок на промет, решение за утврдување на висината на данокот на имот, даночни пријави, роковите за под-

несување, а особено ја посочи посебната постапка за утврдување данок на промет, при продажба на недвижен имот. Беше посочена потребата од иницирање на законски измени, односно од надополнување и усогласување на Законот за даноците на имот и на Законот за комунални такси.

Советување за општините за учество на слободниот пазар за набавка на електрична енергија

ЗЕЛС, во соработка со Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија и ЈП „Водовод и канализација“, организираше советување за општините за либерализацијата на пазарот на електрична енергија во нашата земја и начинот на нејзино набавување од страна на локалните власти. Советувањето се одржа на 9 декември 2015 година, а беа поканети претставници од општините кои се надлежни за спроведување на јавните набавки и лицата одговорни за енергетска ефикасност. Претставниците од Регулаторната комисија ги информираа присутните за легислативата поврзана со функционирањето на пазарот на електрична енергија, за правилата на пазарот за електрична енергија и за процесот на набавување и начинот на подготвувањето на јавната набавка за избор на снабдувач. Своите искуства во спроведувањето на јавна набавка ги пренесоа претставниците од ЈП „Водовод и канализација“ Скопје.

Беше посочено дека од 1 јули 2016 година, потрошувачите кои во 2015 година, на годишно ниво имале потрошувачка над 1000 MWh, се стекнуваат со право за самостоен настап на пазарот на електрична енергија. Односно, општините кои ги исполнуваат законските услови, утврдени со Законот за енергетика, имаат можност на избор дали ќе распишат тендер за набавка на електрична енергија, или ќе останат како досега, да се снабдуваат по регулирани цени кај досегашниот снабдувач. Се очекува Операторот на пазарот на електрична енергија (ОПРЕ), до 30 април 2016 година, да ги стави на листата потрошувачите кои ги исполниле условите за самостоен настап на пазарот.

Беше препорачано општините да направат добра анализа за сопствената потрошувачка на електрична енергија и за условите за искористувањето на оваа законска можност, односно да направат база на сите извори на потрошувачка на електрична енергија за кои општината ги плаќа фактурите. Присутните беа информирани дека од месец март, за прв пат, ќе се воведат стандарден надоместок, односно право на жалба во судска постапка против снабдувачот за подмирување на претрпена штетата предизвикана поради прекин во снабдувањето со електрична енергија, односно електрична енергија која не е испорачана.

ЗАЕДНИЧКИ КОНСУЛТАТИВЕН КОМИТЕТ МЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И КОМИТЕТОТ НА РЕГИОНИТЕ НА ЕВРОПСКА УНИЈА (ЗКК)

Заедничкиот консултативен комитет меѓу Република Македонија и Комитетот на регионите на Европска унија (ЗКК) е тело кое има за цел да оствари поблизка соработка на локалните власти од нашата земја со Европската унија, преку Комитетот на регионите. Средбите на ова тело наизменично се одржуваат во Брисел и во нашата земја. Во ова тело, од двете страни има по 11 делегати и исто толку заменици. Делегацијата од Република Македонија е номинирана од Управниот одбор на ЗЕЛС и составена од градоначалници и членови на општински совети. Оваа година имаше промена во делегатскиот состав на ЕУ, при што за нов ко-председател е избран Жан-Франсоа Истаке (Jean -Francois Istasse) (Белгија, ПЕС), прејдходник на белгискиот регион Вервиерс и член на Бироа на КоР. Ко-председателот од македонската страна е Ивица Коневски, градоначалник на општина Дерово. Во 2015 година беше одржан еден состанок на ЗКК, во октомври, во Охрид.

Одржан 12-от состанок на ЗКК

Дванаесеттиот состанок на Заедничкиот консултативен комитет меѓу Република Македонија и Комитетот на регионите на Европската унија (ЗКК), се одржа на 28 октомври 2015 година, во хотелот „Инекс Горица“, во Охрид. Претходниот состанок беше одржан минатата година во Брисел (Белгија), а овој го организираа Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија и Министерството за локална самоуправа. Фокусот беше ставен на статусот на процесот на проширување на земјата и вклученоста на локалните власти во него, на бегалската криза што ја зафати Македонија и Европа и спроведувањето на фискалната децентрализација.

Настанот го отвори градоначалникот на градот-домаќин, Никола Бакрачески, кој посочи дека првиот состанок на ова тело, во 2009 година е одржан токму во Охрид. Претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, истакна дека сите досегашни извештаи на Европската комисија за напредокот на нашата земја, во делот на децентрализацијата се оценети со високи позитивни оценки, каде, исто така, директно е потенцирана значајната улога на ЗЕЛС во овој процес. Заменик министерот за локална самоуправа на Република Македонија, Љупчо Пренцов, изјави дека во

пресрет на објавувањето на новиот извештај за напредокот на Република Македонија за 2015 година, на Европската комисија, се очекува реализираните активности во доменот на децентрализацијата на власта да бидат повторно соодветно валоризирани. Градоначалникот на општина Аеродром, Ивица Коневски, ко-претседавач на ЗКК од Република Македонија, му ја честита функцијата на новоименуваниот ко-претседавач на ова тело од страна на ЕУ, Жан-Франсоа Истас, и изрази надеж дека соработката ќе продолжи и натаму во позитивна насока, исто така и со новите членови на ова тело. На состанокот особено внимание предизвика говорот на градоначалникот на општина Гевгелија, Иван Франгов, за предизвиците на локалната власт со бегалската криза. Како прва општина, веднаш по границата со Грција, од каде доаѓа бегалскиот бран од истокот, градоначалникот информираше дека со поддршка на централна власт се прават огромни напори за нејзино успешно менаџирање, но дека е потребна поголема поддршка и од европските земји и меѓународните организации. Државниот секретар на Министерството за внатрешни работи, информира дека дневно во Македонија влегуваат од 4.500 до 8.000 емигранти, а на месечно ниво се трошат најмалку околу 900.000 евра. Беше пренесена порака дека на нашата земја ѝ е потребна финансиска поддршка од

Европската унија и меѓународната заедница за натамошно адекватно менаџирање на овој миграциски бран. Ко-претседавачот, Жан Франсоа Истас, ја потенцира потребата од посветена работа на сите земји кои се зафатени од бегалската криза, при што истакна дека Европската унија има одговорност за успешно менаџирање со кризата и дека ќе направи сè што е потребно за поддршка на сите земји зафатени од неа.

Комитетот на региони на ЕУ ја истакна успешната работа на ЗЕЛС

На 111-та пленарна седница на Комитетот на региони на ЕУ (CoR), одржана на 16 и 17 април 2015 година, усвоено е мислењето на CoR во однос на извештајот на Европската комисија за спроведување на Стратегијата за проширување и главните предизвици за периодот 2014-2015. Во текстот на известувачот, Франц Шаусбергер (Австрија, ЕПП), делегат за Регионот Салзбург во CoR, има дел посветен и на Македонија, составен од ставови и препораки за можностите за подобрување на процесот на децентрализација во земјата, во согласност со европските стандарди, како и поддршка на оние области во кои, во изминатиов период е постигнат успех. Комитетот на регионите на ЕУ ја поз-

драви работата што ја врши Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија-ЗЕЛС, во претставувањето на локалните власти од земјава. Особено значаен момент во текстот, е што Пленарното собрание на КоР смета дека има можност за вклучување на Република Македонија во Јадранско – јонската иницијатива (ЈИ) и покрај тоа што ланската иницијатива на ЗЕЛС, поднесена до КоР, за вклучување на нашата земја во ЈИ беше ставена во мирување, поради одминатиот процес на официјализирање на оваа регионална групација од осум држави.

Комитетот на регионите на ЕУ (КоР), исто така ги поддржува напорите на Заедничкиот консулативен комитет меѓу Република Македонија и Комитетот на региони на Европската Унија (ЗКК), во однос на зајакнувањето на административните капацитети на локално ниво, особено на полето на законодавството од областа на животната средина, образованието, основните права, анти-корупцијата, правата на малцинствата, културните права и децентрализацијата. Ги истакнува и напорите, вложени во реформата на јавната администрација, како и намерите да се придонесе кон зајакнување на административниот капацитет на локално ниво, насочен кон децентрализација на власта. Во однос на единиците на локалната самоуправа во државата, КоР повикува да се вложат поголеми напори за обезбедување транспарентна дистрибуција на капиталните дотации на локалните власти.

Кинеска асоцијација на локални власти заинтересирана за соработка со ЗЕЛС

Претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, на 16 јули 2015 година, во административната зграда на Заедницата ја прими четиричлената кинеска делегација, предводена од заменик претседателот Хие Јуан на Асоцијацијата на кинескиот народ

за пријателство со странски земји (CPAFFC) и Кинеската асоцијација на интернационални збратимени градови (CIFCA). Посетата беше реализирана, во рамките на иницијативата на НАЛАС за воспоставување на поблиска соработка меѓу нејзините членки со кинеската асоцијација. Трајановски и Хуан ги претставија структурите на своите асоцијации и правците на нивното дејствување, а дискутираа и за воспоставување на можните форми за меѓусебна соработка.

Претседателството на ЗЕЛС присуствуваше на одбележувањето на 30 години Европската повелба на локални власти

Делегација од Република Македонија, претставувана од претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, и потпретседателите: Невзат Бејта и Зоран Дамјановски, на 17 и 18 септември 2015 година во Варшава, Република Полска учествуваа на свечена конференција, организирана по повод 30 години од Европската повелба на локални власти (The European Charter of Local Self-Government). Европската повелбата на локални и регионални власти претставува еден од најважните документи за локалната самоуправа во земјите од

Европа и пошироко. Донесена е во 1985 година, а Собранието на Република Македонија ја ратификуваше во 1994 година. Голем број одредби од оваа Повелба се втемелени во Законот за локална самоуправа. Конференцијата ја

отвори градоначалничката на Варшава, Хана Гронкиевич – Валц, која во своето обраќање изрази посебна благодарност до градоначалникот на Град Скопје, Коце Трајановски, за неговото присуство.

Солунскиот градоначалник Бутарис на средбата во ЗЕЛС

Јанис Бутарис, градоначалник на општина Солун, една од седумте општини од метрополата Солун, дојде во Скопје каде имаше средба со градоначалниците, членови на Управниот одбор на ЗЕЛС. Средбата се одржа во просториите на ЗЕЛС, на 20 ноември 2015 година. Бутарис истакна дека грчките локални и регионални власти од северниот дел на Грција би сакале да остварат соработка со македонските општини во повеќе области. Стана збор и за европ-

ската перспектива на регионот, каде двете страни истакнаа дека се свесни за политичките предизвици што постојат меѓу соседните држави, но изразија потреба за залагање за поинтензивна соработката, особено на локално ниво, како и интензивирање на соработката меѓу ЗЕЛС и грчката Асоцијација на општини.

Делегација од Косово се запозна со улогата и активностите на ЗЕЛС

На предлог на Косовскиот институт за локална самоуправа (КИЛС), на 8 октомври 2015 година, четириесетчлена делегација од Република Косово дојде во посета на ЗЕЛС. Делегацијата беше составена од градоначалници, нивни заменици, претседатели на општински совети, претставни-

6. ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ПРОМОЦИЈА

Транспарентното работење и прејстипавување главно оглука на ЗЕЛС. Сите активности, оглуки, лобирања, проекти, анализи, студии, обуки, средби, што ги реализираше Заедницата во 2015 година, им беа достапни на сите нејзини членки и на целокупната јавност. Транспарентното работење на ЗЕЛС, како и досега, се одвива во правец на почитување и примена на принципите на дејолицизираност, рамноправност на членките, лојалност, поличка независност и професионалност. ЗЕЛС особено се залага за обезбедување на двонасочност во комуникацијата и активностите што

ги реализира произлегуваат од потребите и барањата на нејзините членки.

Алатките кои ги применува ЗЕЛС во реализацијата на транспарентното работење и информирање на членството и јавноста се најразновидни: ЗЕЛС веб порталот www.zels.org.mk, месечно публикуваното издание – Гласило на ЗЕЛС, годишни извештаи, публикации, организирање на настани, конференции, средби со домашни и со странски организации, меѓумски кампањи, изјави за новинари, соопштение за јавноста.

Веб локацијата на ЗЕЛС (www.zels.org.mk) во 2015 година ја посетиле над 76.200 лица. Информациите се поставуваат на македонски, на албански и на англиски јазик. Се објавуваат активностите на ЗЕЛС, публикациите што ги подготвува, меѓу кои и Гласилата на ЗЕЛС, извештаи од седници на Управниот одбор на ЗЕЛС, од комисиите и од мрежите на ЗЕЛС, но и други содржини што се од полза за локалните власти. На веб локацијата се наоѓа и порталот „ЗЕЛС е-услуги“.

ЗЕЛС во континуитет има добра **соработка со медиумите**. Навремено ги информира за сите свои активности преку соопштенија за јавноста, прес конференции и изјави, при што редовно ги поканува и на седниците на Управните одбори на ЗЕЛС и на сите други позначајни настани во организација на Заедницата.

ЗЕЛС издвојува месечен весник - Гласило на ЗЕЛС. Во 2015 година беа издадени десет броја, во кои беа презентирани сите најважни активности на Заедницата, како и информации од општините кои можат да послужат како добри практики

за сите локални власти. Месечните Гласила се дистрибуираат до сите градоначалници, претседатели на совети и сите советници, општинската администрација, до лицата за односи со јавноста на општините, како и до членовите на Владата на РМ, собраниските пратеници, до медиумите, до претставници на невладиниот сектор и на странски организации, чии активности се насочени кон зајакнување на децентрализацијата во нашата земја. Секое издание на Гласилото на ЗЕЛС се поставува и на веб страницата на ЗЕЛС. Гласилото се печата во македонско - албанска и македонско - англиска јазична верзија.

ЗЕЛС иубликуваше „Годишен извештај на ЗЕЛС за 2014 година“, кој е десетти по ред, со цел да обезбеди поголема транспарентност во своето работење. На 62 страници, низ осум поглавја, преку слика и текст се прикажани најзначај-

ните активности и резултати на ЗЕЛС, реализирани во текот на 2014 година. Публикацијата „Годишен извештај на ЗЕЛС за 2014 година“ е печатена на три јазици, со вкупен тираж од 240 примероци, од кои 130 примероци се на македонски јазик, и по 55 примероци на англиски и на албански јазик, кои им се поделени на општините, министерствата, дипломатскиот кор и на медиумите. Исто така, публикациите на трите јазици се поставени и на веб страницата на ЗЕЛС www.zels.org.mk.

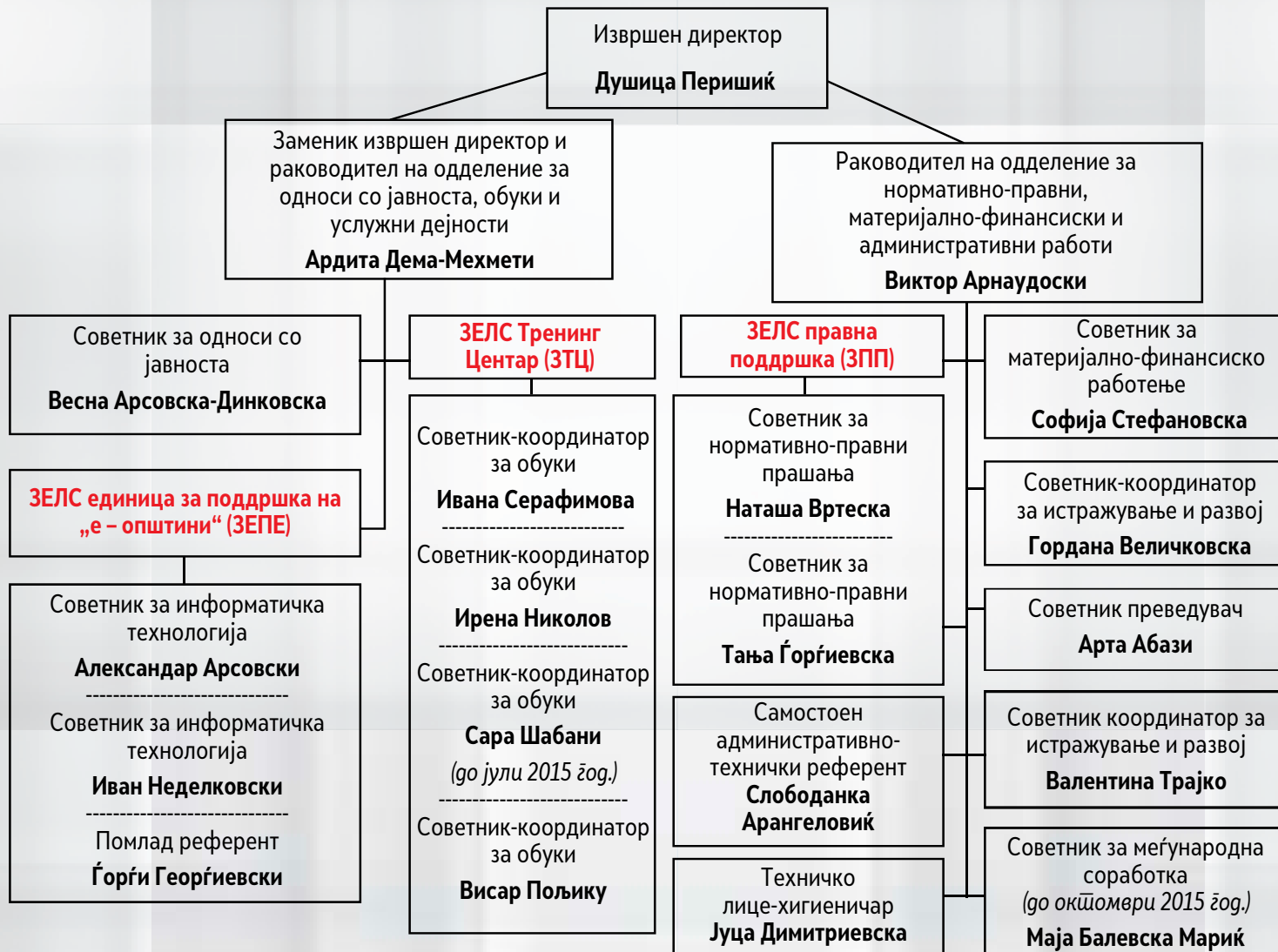
Две нови публикации од областа на енергетската ефикасност во локалната власт

„Да изградиме заедно енергетски одржливи општини во земјите од ЈИЕ“ и „Придобивајте од пристапувањето во иницијативата на Повелбата на градоначалници на ЕУ“ се публикациите што ЗЕЛС ги преведе на македонски и на албански јазик и ги отпечатени во вкупен тираж од по 400 примероци, во рамките на регионалниот проект „Енергетска ефикасност во асоцијациите на општините“ (EeMa). Тие претставуваат корисен патокказ за асоцијациите

на локалните власти и за општините во воведувањето на мерки кои се однесуваат на подобрување на енергетската ефикасност, намалување на емисиите на CO₂ и јакнење на јавната свест на граѓаните за рационално користење на енергијата. Втората брошура е целосно посветена на предусловите, критериумите и предностите од приклучувањето на иницијативата на Повелбата на градоначалниците на ЕУ. Публикациите се поделени во сите единици на локалната власт во земјата.

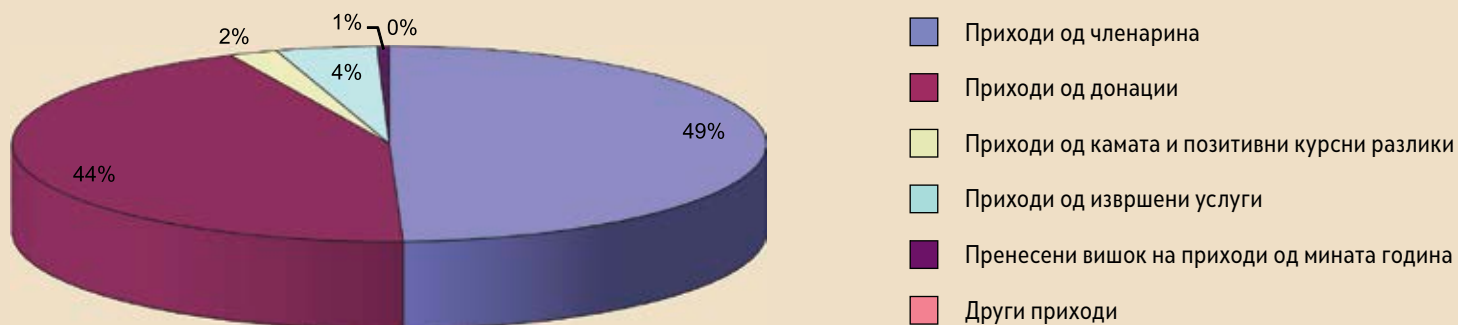
7. СТРУЧНА СЛУЖБА НА ЗЕЛС

8. ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАЈ И РЕВИЗИЈА

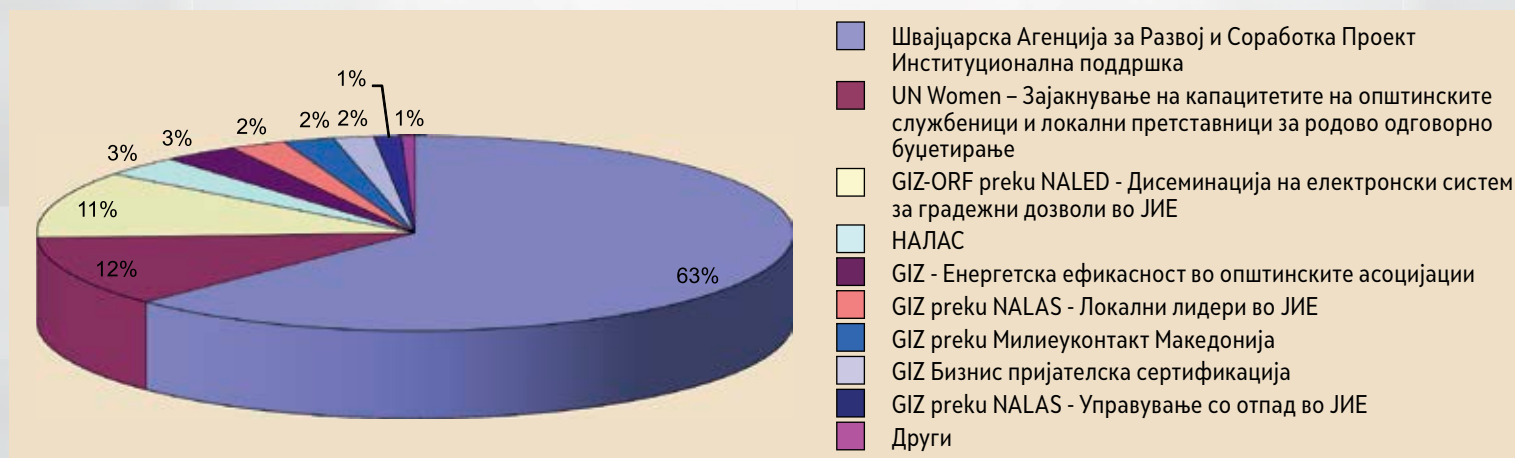
СТРУКТУРА НА ПРИХОДИ ОСТВАРЕНИ ВО 2015 ГОДИНА

ПРИХОДИ СПОРЕД ИЗВОРИ	денари	Учество во вкупни приходи во %
Приходи од членарина	18.497.935,00	49,41
Приходи од донации	16.352.598,00	43,68
Приходи од камата и позитивни курсни разлики	769.605,00	2,06
Приходи од извршени услуги	1.621.159,00	4,33
Пренесени вишок на приходи од мината година	195.770,00	0,52
Други приходи	22,00	0,00
ВКУПНО	37.437.089,00	100,00

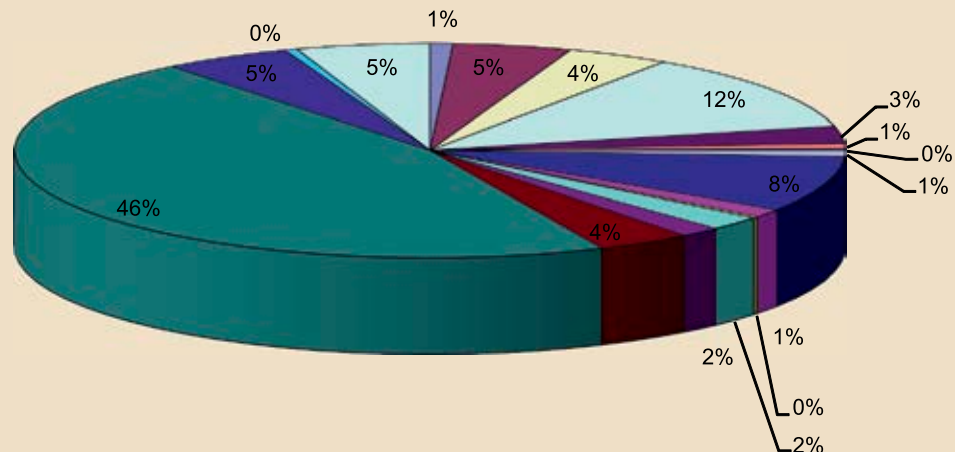
ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ОД ДОНАТОРИ ВО 2015 ГОДИНА

ДОНАТОР	денари	Учество во вкупни приходи во %
Швајцарска Агенција за Развој и Соработка Проект Институционална поддршка	10.225.500,00	62,53
UN Women – Зајакнување на капацитетите на општинските службеници и локални претставници за родово одговорно буџетирање	1.913.124,00	11,70
GIZ-ORF преку NALED - Дисеминација на електронски систем за градежни дозволи во ЈИЕ	1.822.210,00	11,14
НАЛАС	554.246,00	3,39
GIZ - Енергетска ефикасност во општинските асоцијации	522.110,00	3,19
GIZ преку NALAS - Локални лидери во ЈИЕ	393.813,00	2,41
GIZ преку Милиеуконтакт Македонија	355.904,00	2,18
GIZ Бизнис пријателска сертификација	280.148,00	1,71
GIZ преку NALAS - Управување со отпад во ЈИЕ	190.758,00	1,17
Други	94.785,00	0,58
ВКУПНО	16.352.598,00	100,00

РАСХОДИ ВО 2015 ГОДИНА

РАСХОДИ	денари	Учество во вкупни приходи во %
Трошоци за материјали (канцелариски материјал , потрошен материјал , средства за хигиена)	213.383,00	0,89
Трошоци за енергија (струја, парно, вода)	1.105.249,00	4,62
Трошоци за пошта, телефон, интернет услуги	959.378,00	4,01
Трошоци за одржување на системот на е- услуги, услуги за сервис и поправки	2.839.120,00	11,87
Услуги за дизајнирање и печатење	612.926,00	2,56
Услуги за превоз	201.266,00	0,84
Трошоци за репрезентација (функционален трошок)	55.050,00	0,23
Трошоци за службени весници, огласи, објави	221.073,00	0,92
Трошоци за организирање на собрание, конференции, семинари, обуки (сместување, опрема и храна)	2.003.483,00	8,37
Регистрација на возила, премии за осигурување на опрема и возила	308.217,00	1,29
Банкарски трошоци	57.106,00	0,24
Интелектуални услуги (надокнада за елаборати, експерти, услуги за ревизија)	506.620,00	2,12
Трошоци за меѓународна соработка (членарина, котизација)	377.149,00	1,58
Трошоци за службен пат (трошоци за ноќевање, патни сметки, авио билети)	883.364,00	3,69
Бруто плати, надоместоци и други примања на вработени	11.021.604,00	46,07
Набавка на опрема и софтверски апликации	1.198.350,00	5,01
Трошоци за канцеларија во Брисел (активности, кирија и плата)	116.467,00	0,49
Даноци што не зависат од резултатот, данок на додадена вредност, негативни курсни разлики, административни такси	1.244.357,00	5,20
ВКУПНО РАСХОДИ	23.924.162,00	100,00

	Трошоци за материјали (канцелариски материјал, потрошен материјал, средства за хигиена)		Регистрација на возила, премии за осигурување на опрема и возила
	Трошоци за енергија (струја, парно, вода)		Банкарски трошоци
	Трошоци за пошта, телефон, интернет услуги		Интелектуални услуги (надокнада за елаборати, експерти, услуги за ревизија)
	Трошоци за одржување на системот на е-услуги, услуги за сервис и поправки		Трошоци за меѓународна соработка (членарина, котизација)
	Услуги за дизајнирање и печатење		Трошоци за службен пат (трошоци за ноќевање, патни сметки, авио билети)
	Услуги за превоз		Бруто плати, надоместоци и други примања на вработени
	Трошоци за репрезентација (функционален трошок)		Набавка на опрема и софтверски апликации
	Трошоци за службени весници, огласи, објави		Трошоци за канцеларија во Брисел (активности, кирија и плата)
	Трошоци за организирање на собрание, конференции, семинари, обуки (сместување, опрема и храна)		Даноци што не зависат од резултатот, данок на додадена вредност, негативни курсни разлики, административни такси

РЕАЛИЗАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИ ПЛАН ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ЗЕЛС ВО 2015 ГОДИНА

ПРИХОДИ	Планирано во 2015 година	Реализирано за 2015 година	остварено во%
Вишок на приходи од минатата година	7.138.370,00	195.770,00	2,74
Приходи од членарина	16.169.760,00	18.497.935,00	114,40
Приходи од донации	21.193.644,00	16.352.598,00	77,16
Приходи од извршени услуги	1.870.570,00	1.621.159,00	86,67
Приходи од камата, курсни разлики	300.000,00	769.627,00	256,54
ВКУПНО ПРИХОДИ	46.672.344,00	37.437.089,00	80,21
РАСХОДИ	Планирано во 2015 година	Реализирано за 2015 година	остварено во%
Трошоци за материјали (канцелариски материјал, потрошен материјал, средства за хигиена)	890.000,00	213.383,00	23,98
Трошоци за енергија (струја, парно, вода)	2.900.000,00	1.105.249,00	38,11
Трошоци за пошта, телефон, интернет	3.000.000,00	959.378,00	31,98
Трошоци за одржување на системот на е-услуги, услуги за сервис и поправки	4.900.000,00	2.839.120,00	57,94
Услуги за дизајнирање и печатење	1.555.000,00	612.926,00	39,42
Услуги за превоз	743.000,00	201.266,00	27,09
Трошоци за репрезентација (функционален трошок)	300.000,00	55.050,00	18,35
Трошоци за службени весници, огласи, објави	300.000,00	221.073,00	73,69
Трошоци за организирање на собрание, конференции, семинари, обуки (сместување, опрема и храна)	4.780.000,00	2.003.483,00	41,91
Регистрација на возила, премии за осигурување на опрема и возила	350.000,00	308.217,00	88,06
Банкарски трошоци	100.000,00	57.106,00	57,11
Интелектуални услуги (надокнада за елаборати, експерти, услуги за ревизија)	1.755.000,00	506.620,00	28,87
Трошоци за меѓународна соработка (членарина - котизација)	1.500.000,00	377.149,00	25,14
Трошоци за службен пат (трошоци за ноќењање, патни сметки, авио билети)	2.490.000,00	883.364,00	35,48
Бруто плати, надоместоци и други примања на вработени	13.809.344,00	11.021.604,00	79,81
Набавка на ИКТ опрема, софтверски апликации и друга техничка опрема	5.000.000,00	1.198.350,00	23,97
Трошоци за канцеларија во Брисел (активности, кирија, плата)	2.300.000,00	116.467,00	5,06
Даноци што не зависат од резултатот, данок на додадена вредност, негативни курсни разлики, административни такси	0,00	1.244.357,00	0,00
ВКУПНО РАСХОДИ	46.672.344,00	23.924.162,00	51,26

РЕВИЗОРСКО МИСЛЕЊЕ

До

Раководството и Управниот одбор на

Заедница на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија

РЕВИЗОРСКО МИСЛЕЊЕ

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Заедница на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија, кои вклучуваат биланс на состојбата на ден 31.12.2015 година и билансот на приходи и расходи за периодот кој што завршува на тој ден и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на менаџментот за финансиските извештаи

Менаџментот е одговорен за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Законот за сметководство на непрофитни организации. Оваа одговорност вклучува: обликување, имплементирање и одржување на интерна контрола којашто е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка; избирање и примена на соодветни сметководствени политики; како и правење на сметководствени проценки коишто се разумни во околностите.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие

стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење финансиските извештаи, во сите значајни аспекти, даваат вистинита и објективна слика за финансиската состојба на 31.12.2015 година и приходите и расходите за годината која завршува на тој ден во согласност со Законот за сметководство за непрофитни организации во Република Македонија.

За Ефект плус Скопје

Скопје, 06.04.2016

Овластен ревизор кој ја вршел ревизијата

Миов Николаки

СОДРЖИНА

1. ЗА ЗЕЛС, МИСИЈА, ВИЗИЈА, СТРАТЕГИСКИ ЦЕЛИ.....	4
ЗА ЗЕЛС.....	4
ВИЗИЈА.....	5
МИСИЈА.....	5
СТРАТЕГИСКИ ЦЕЛИ.....	5
2. АКТИВНОСТИ НА ОРГАНИТЕ НА ЗЕЛС.....	7
ГЕНЕРАЛНО СОБРАНИЕ НА ЗЕЛС	7
УПРАВЕН ОДБОР НА ЗЕЛС	12
НАДЗОРЕН ОДБОР НА ЗЕЛС.....	17
КОМИТЕТ НА СОВЕТИТЕ.....	18
ПРОФЕСИОНАЛНИ МРЕЖИ ВО ЗЕЛС.....	21
3. ЛОБИРАЊЕ И ЗАСТАПУВАЊЕ.....	25
4. ЗЕЛС ТРЕНИНГ ЦЕНТАР (ЗТЦ) И ЗЕЛС ЕДИНИЦА ЗА ПОДДРШКА НА ЕЛЕКТРОНСКИ УСЛУГИ (ЗЕПЕ)	33
ЕЛС ТРЕНИНГ ЦЕНТАР (ЗТЦ).....	33
ЗЕЛС ЕДИНИЦА ЗА ПОДДРШКА НА ЕЛЕКТРОНСКИ УСЛУГИ (ЗЕПЕ).....	42
5. ПРОЕКТИ, КОНФЕРЕНЦИИ, ДОМАШНА И МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА	47
6. ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ПРОМОЦИЈА.....	63
7. СТРУЧНА СЛУЖБА НА ЗЕЛС	66
8. ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАЈ И РЕВИЗИЈА	67
СТРУКТУРА НА ПРИХОДИТЕ ОСТВАРЕНИ ВО 2015 ГОДИНА.....	67
ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ОД ДОНАТОРИ ВО 2015 ГОДИНА.....	68
РАСХОДИ ВО 2015 ГОДИНА	69
РЕАЛИЗАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИ ПЛАН ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ЗЕЛС ВО 2015 ГОДИНА.....	71
РЕВИЗОРСКО МИСЛЕЊЕ	72

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје
352.075.7(497.7)"2015"(047)

ГОДИШЕН извештај на ЗЕЛС за 2015 година. - Скопје : Заедница на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија - ЗЕЛС, 2016. - 74 стр. : илустр. ; 23x20 см

ISBN 978-9989-186-86-8

а) Заедница на единиците на локалната самоуправа - Македонија -
2015 - Извештаи
COBISS.MK-ID 100951818

Наслов:

Годишен извештај на ЗЕЛС за 2015 година

За издавачот:

Заедница на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија –ЗЕЛС

Извршен директор:

Душица Перишиќ

Адреса на издавачот:

ЗЕЛС

Ул. „Копенхагенска“ бр. 5

ПФ 32,

1000 Скопје, Република Македонија

Тел.: 02/3099033; Факс: 02/3061994

E-mail: contact@zels.org.mk

www.zels.org.mk

Лекториал:

Момент мал

Фотографии:

од Фото архива на ЗЕЛС

Илустрација:

230 x 200 mm

Дизајн и печат:

Европа 92

Тираж:

130 копии

www.zels.org.mk